

Ekonomsko-socialni svet v ustavo

Kot je na tiskovni konferenci to sredo povedal Dušan Semolič, ekonomsko-socialni svet uspešno deluje že od leta 1994. Nastal je po dogovoru socialnih partnerjev in za svoje delo še vedno nima ne ustavne ne zakonske podlage. Semolič meni, da je ta tripartitni organ upravičel svoj obstoj. V sedmih letih je imel več kot 90 sej. Na njih je obravnaval in uskladił mnenja o številnih zahtevnih temah, še posebej o pokojninski reformi, predlogu novega zakona o delovnih razmerjih, minimalni plači, plačni politiki, novem zakonu o varstvu in zdravju pri delu. Manj uspešne so bile le obravnave različnih proračunskih listin.

Vse seje so bile sklepčne, čeprav udeleženci ne prejemale nobenih sejnin.

Ker bi morala biti država zainteresirana za

razvoj socialnega dialoga, bi bilo prav, da ustava ustvari boljše možnosti za socialno partnerstvo. Priložnost za to je sedaj, ko se pripravljajo spremembe ustave. Če bi ustava določila vlogo in položaj ekonomsko-socialnega sveta, bi socialno partnerstvo imelo veliko boljše možnosti razvoja. Sedaj je od dobre volje vlade (in resorskih ministrov) odvisno, ali do-

govore, sprejete v ekonomsko-socialnem svetu, upošteva in jih pošlje v državni zbor. Gregor Miklič pričakuje, da bo vlada podprla predlog ZSSS (objavljamo ga na 2. strani), saj nima tehtnega razloga za zavrnitev. Boljše bi bilo, da ekonomsko-socialni svet dobi svoje mesto v ustavi sedaj kot čez nekaj let, ko bo treba našo zakonodajo harmonizirati z evropsko.

Kovinarji pričakujejo premik na pogajanjih

Kot nam je povedal Albert Vodovnik, so za 17. januar sklicana pogajanja o povečanju izhodiščnih plač v kovinski in elektroindustriji. Razporeditev med zaposlenimi v podjetjih je že dolgo blizu vrelišča in zato pričakujejo, da bodo delodajalci prekinili takiko zavlačevanja. V zadnjih mesecih lanskega leta je namreč najprej prišlo do uskladitve mnenj o predlogu zakona o delovnih razmerjih (nejasnosti v zvezi s tem zakonom so bile eden od razlogov za zavlačevanje). Poleg tega se je vlada s sindikati javnega sektorja uskladila tudi o eskalaciji plač v letošnjem letu.

Republiški odbor SKEI je na zadnji seji v lanskem letu sprejel sklep, da je treba na pogajanjih glede višine izhodiščnih plač doseči premik. Če do tega ne bo prišlo, pa bo po sklepu republiškega odbora 30. januarja dnevna opozorilna stavka v vseh podjetjih kovinske in elektroindustrije. Vodovnik verjame, da bodo pogajanja 17. januarja uspešna, saj delodajalci nimajo več pravih argumentov za zavlačevanje. Po njegovem mnenju bi lahko pat pozicijo odpravil kar predsednik GZS Joško Čuk. Ta je dosedaj to področje prepuščal svojemu podpredsedniku, ki je deloval izjemno negativno.

Napovedi:

Tiskovna konferenca vodstva ZSSS o predlogu zakona o delovnih razmerjih

Sveti delavcev ne morejo nadomestiti sindikatov

Stran 4 in 5

Sindikat zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije

Vladi uspelo združiti sindikate negospodarstva

Stran 5

Novosti v pokojninskem zavarovanju

Individualno in kolektivno dodatno prostovoljno zavarovanje

Stran 6

Anketa o usklajenem predlogu zakona o delovnih razmerjih

Zahtevna pogajanja, moder kompromis

Stran 8

Nova sindikalna lista

Nove višine izhodiščnih plač po splošni kolektivni pogodbi za gospodarske dejavnosti in kolektivnih pogodbah dejavnosti

Strani 9, 10 in 11

ZSSS zahteva izjemno znižanje dohodnine tudi za letošnje leto

Letos preneha veljati zakon o izjemnem znižanju dohodnine, ki je bil maja lani uveljavljen na zahtevo ZSSS. Na njegovi podlagi je kakšnih 50.000 najslabše plačanih delavcev deležnih zmanjšanja dohodnine.

Po tem zakonu so bili znižanja dohodnine deležni delavci, ki so prejeli manj kot 45 odstotkov povprečne plače. Zaposleni, ki so prejeli manj kot 40 odstotkov povprečne plače, so dobili dohodnino vrnjeno v celoti, zaposlenim z 42 odstotki povprečne plače je bila dohodnina znižana za 70 odstotkov, zaposlenim s 45 odstotki povprečne plače pa je bila

dohodnina zmanjšana za 40 odstotkov. Preveč plačano dohodnino so zavezanci dobili vrnjeno septembra in decembra lani.

Kot je na tiskovni konferenci vodstva ZSSS ta ponedeljek povedal Brane Mišič, je ZSSS ekonomsko-socialnemu svetu in vladi že poslala predlog podaljšanja veljavnosti zakona o znižanju dohodnine tudi za letošnje leto. Podaljšanje je potrebno, saj je država dolžna ščititi standard najslabše plačanih. Že lani obljubljeni nov dohodninski zakon pa, kot vse kaže, še nekaj časa ne bo pripravljen za zakonodajno proceduro.

Vlogo in položaj ekonomsko-socialnega sveta naj uredi ustava

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije predlaga državnemu zboru dopolnitev ustave, s katero bo ekonomsko-socialni svet postal samostojen tripartitni organ socialnega dialoga, sestavljen iz predstavnikov sindikatov, delodajalskih organizacij in vlade. Ekonomsko-socialni svet mora z ustavo dobiti možnost predlaganja uzakonitve sporazumov in dogovorov, ki jih bodo sprejeli socialni partnerji, in možnost sodelovanja v postopku sprejemanja zakonov z njegovega delovnega področja.

Za uresničitev tega predloga je v IV. poglavju ustave treba dodati novo podpoglavje ekonomsko-socialni svet z novim 137. a členom, ki naj bi se glasil:

Ekonomsko-socialni svet Republike Slovenije je organ socialnega dialoga za usklajevanje socialnih in ekonomskih interesov,

ki ga sestavljajo predstavniki sindikatov, delodajalskih organizacij in Vlade Republike Slovenije.

Ekonomsko-socialni svet predlaga Državnemu zboru RS uzakonitev sporazumov in dogovorov, ki jih sprejmejo socialni partnerji, in sodeluje v postopku sprejemanja zakonov.

Sestavo in delovanje ekonomsko-socialnega sveta ureja zakon.

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije ocenjuje, da sta socialni dialog in socialno partnerstvo na ravni države nepogrešljiv in nujen del demokratičnih odnosov v Sloveniji. Ekonomsko-socialni svet je s svojim dosedanjim delovanjem dokazal, da sta socialni dialog in socialno partnerstvo pomemben dejavnik socialnega miru in ustvarjanja pogojev za ne-

moten gospodarski in socialni razvoj Slovenije. Vloga in pomen ekonomsko-socialnega sveta postaja vse pomembnejša tudi s pridruženjem Slovenije Evropski uniji.

Ekonomsko-socialni svet je bil ustanovljen z dogovorom o politiki plač za leto 1994. V njem je po pet predstavnikov sindikatov, reprezentativnih za območje države, delodajalskih organizacij in Vlade RS. Ekonomsko-socialni svet še vedno deluje na podlagi tega dogovora in v isti sestavi.

Ekonomsko-socialni svet deluje predvsem na področjih, ki zadevajo ekonomske in socialne interese delodajalcev in sindikatov. Področje njegovega delovanja so zlasti razvijanje socialnega dialoga in socialnega partnerstva, delovna razmerja, plače in plačna politika, varnost in zdravje pri delu, zaposlovanje, socialna politika, sistem kolektivnega dogovarjanja, cene in davki, ekonomski sistem in ekonomska politika, sodelovanje delavcev pri upravljanju in mednarodno sodelovanje na teh področjih. Dosedanje izkušnje so dobre, zato je treba delovno področje ekonomsko-socialnega sveta utrditi.

Temeljni način dela ekonomsko-socialnega sveta je usklajevanje stališč in predlogov med socialnimi partnerji ter med socialnimi partnerji in vlado. Doslej je bilo to usklajevanje najučinkovitejše na področju plačne politike (v zasebnem sektorju), pokojninskega in invalidskega zavarovanja, varnosti in zdravja pri delu ter delovnih razmerij. Uspešnost usklajevanja interesov med delodajalskimi organizacijami in sindikati pa ni odvisna samo od socialnih partnerjev, ampak tudi od interesa vlade, da do uskladitve interesov dejansko pride.

Sedaj ima ekonomsko-socialni svet posvetovalno vlogo. Vlada RS pri svojih odločitvah upošteva njegova stališča in predloge ter jih posreduje Državnemu zboru RS. Položaj in delovanje ekonomsko-socialnega sveta sta odvisna od vlade (oziroma pristojnih ministrstev) in njene pripravljenosti za obravnavo posameznih vprašanj, ki so pomembna za delodajalske organizacije in sindikate, kot tudi od njene pripravljenosti upoštevati stališča in predloge. Tak položaj ekonomsko-socialnega sveta včasih ovira njegovo delovanje in uveljavljanje stališč socialnih partnerjev.

Temeljni cilj delovanja ekonomsko-socialnega sveta kot samostojnega organa v Republiki Sloveniji je usklajevanje socialnih in ekonomskih interesov delodajalskih in sindikalnih organizacij in uveljavljanje usklajenih stališč in predlogov v delu pristojnih državnih orga-

Ivan Kramer

Nenadoma je umrl Ivan Kramer, dolgoletni sindikalni delavec, predsednik Sindikata upokojencev Slovenije in član predsedstva ZSSS.

Rodil se je leta 1931 v Velikem Obrežu, v mlinarski družini s petimi otroki. Že v rosnih mladosti je izkusil tegobe življenja, saj je bil med izgnanci v Šleziji. Po končani obrtni šoli, kjer se je izučil za strojnega ključavničarja, si je ob delu pridobil izobrazbo diplomiranega politologa. Svojo delovno kariero je začel v podjetju Klim iz Celja. Že zelo mlad se je vključil v družbenopolitično delo.

Sindikalno kariero je začel na bivšem občinskem svetu ZSS v Celju, kjer je bil predsednik kar osem let. Kasneje je bil več mandatov predsednik medobčinskega sveta ZSS celjske regije, en mandat je bil predsednik sindikata pridobivanja in predelave kovin. Upokojil se je leta 1991. Predsednik Sindikata upokojencev Slovenije je bil od njegove ustanovitve leta 1993 do svoje prerane smrti. Zelo aktiven je bil tudi v krajevni skupnosti, kjer so ga nazadnje izvolili v svet četrtne skupnosti. Opravljal je tudi odgovorne funkcije v občini Celje in republiški skup-

ščini. Za svoje delo je prejel številna priznanja, med drugim tudi zlati znak ZSS.

Vseskozi je bil pripadnik delavskega gibanja, njegovo srce je utripalo za sindikat. Vedno se je zavzemal za delavske pravice in izboljševanje delovnih in življenjskih razmer ter boljše socialno varnost zaposlenih. Uveljavil se je s pobudami za različne sindikalne aktivnosti, še posebej za delavske športne igre, delovna tekmovanja, obeleževanje dogodkov iz zgodovine

delavskega gibanja.

Med opravljanjem sindikalnih nalog si je pridobil velik ugled med ljudmi v celjski regiji in tudi širše. Spodbudil je tudi sodelovanje med kovinarji v Celju in Singenu v Nemčiji. Poznali so ga tudi v več občinah bivše Jugoslavije, pobratenih s Celjem.

V zadnjem obdobju, ko je predsedoval sindikatu upokojencev, je znal z umirjeno besedo pomagati mlajšim kolegom, ki so se znašli v težavah. Bil je vedno pripravljen pomagati vsaj s prijaznim nasmehom.

Ivana ne bo več med nami in zelo ga bo pogrešali. Zelo ga bo pogrešala tudi žena Sonja, ki jo je pred meseci doletela huda bolezen in ji je hotel lajšati življenje. Njegovi ženi, bratom in sestram ter drugim sorodnikom izrekamo globoko sožalje.

Franci Vrbnjak

Novoletni sprejem predsednika ZSSS

Moč sindikatov je v enotnosti in solidarnosti

Tako kot prejšnja leta je tudi pred koncem minulega leta predsednik ZSSS Dušan Semolič na novoletni sprejem povabil številne sedanje in nekdanje funkcionarje ZSSS in sindikatov dejavnosti. V priložnostnem nagovoru se je sodelavcem zahvalil za opravljeno naporno in zahtevno delo v minulem letu. Ocenil je preteklo delo in nakazal smeri letošnjega delovanja. Iz njegovega nagovora povzemamo:

Funkcionarji in strokovnjaki sindikatov dejavnosti so v zvezi z uresničevanjem panožnih kolektivnih pogodb in pri njihovem dopolnjevanju opravili veliko delo. Vsakodnevna dela in prizadevanj sindikatov dejavnosti za izboljšanje ekonomskega položaja delavcev ne gre podcenjevati, saj sindikati razmer ne morejo spreminjati z revolucijami, temveč s politiko malih korakov. Uspešni so bili tudi zaupniki sindikatov v podjetjih in zavodih, saj so varovali delavske pravice in si prizadevali za izboljšanje ekonomskega položaja delavcev.

Sindikatom je lani uspelo delavske interese zavarovati tudi s sporazumom o politiki plač. Tako so se plače dvigovale v skladu z eskalacijsko lestvico, s sporazum pa so bile dogovorjene tudi nekatere druge pravice, od višine regresa za letni dopust do minimalne plače.

Za sindikalno gibanje na Slovenskem je pomembna tudi konferenca industrijskih sindikatov v Celju, na kateri so se sindikati dogo-

vorili za skupno borbo za višje plače industrijskih delavcev. Konferenca je korak v pravi smeri, saj so sindikati močni samo, če med seboj sodelujejo.

Pomemben uspeh sindikatov je tudi podpis aneksa o plačni politiki v javnem sektorju, ki bo usodno zaznamoval plačno politiko v tem letu.

Pogajanja o novem zakonu o delovnih razmerjih so se končala z razumnim kompromisom, h kateremu je ZSSS kot največja in najmočnejša sindikalna centrala dala izjemno pomemben prispevek. Pri tem pa ne gre pozabiti, da je bila ZSSS tako uspešna tudi zaradi enotnosti vseh sindikatov, ki so skupaj zavrnil ponujeni pretirano liberalni model novega zakona. Boj za sprejem usklajenega predloga novega zakona o delovnih razmerjih še ni končan. Za njegov sprejem zdaj nosita največjo odgovornost vlada in vladajoča koalicija. V sindikatih moramo biti previdni. Če bi nas poskušal kdorkoli izigrati, bomo prisiljeni pokazati moč, ki jo imamo.

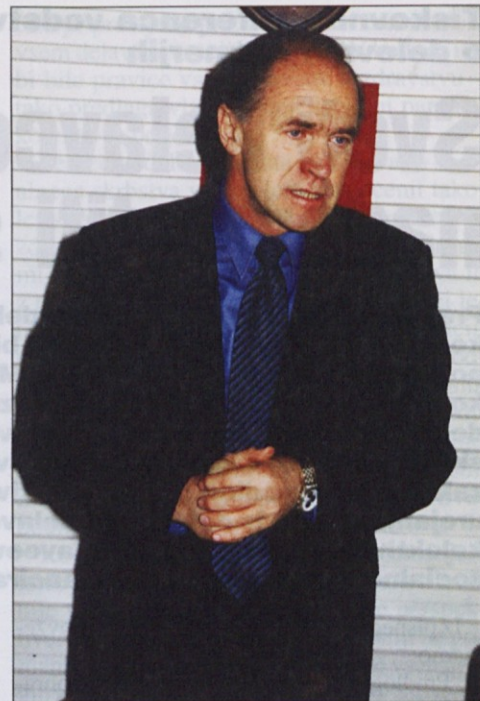
Strokovno delo v območnih organizacijah ZSSS je veliko prispevalo k uspešnemu delu ZSSS. Uspešni so bili tudi predstavniki ZSSS v skupščinah zavoda za invalidsko in pokojninsko zavarovanje, zavoda za zdravstveno zavarovanje in zavoda za zaposlovanje, v svetu RTV, v svetih delavcev in v drugih organih. Pomembne uspehe je ZSSS dosegla tudi na področju izobraževanja in usposabljanja članov in sindikalnih

ga delovanja. Večinoma pa so sestavljeni tripartitno, z delovnim področjem, ki je enako ali podobno, kot ga ima naš ekonomsko-socialni svet. Pravno podlago za ustanovitev in delovanje tega organa v Franciji in Italiji določa ustava, v drugih državah pa zakoni.

V Evropski uniji je ekonomsko-socialni svet pomembna institucija, ki ima zelo razvejano delovanje in pomembno vpliva na sprejemanje odločitev v Evropski komisiji, Svetu ministrov in Evropskem parlamentu. Področje njegovega delovanja je širše kot v Sloveniji.

Predlagana ustavna opredelitev vloge in položaja ekonomsko-socialnega sveta v ustavi bi pomembno prispevala h krepitvi socialnega dialoga v Sloveniji, h krepitvi socialnega partnerstva ter k bolj demokratičnemu in interesno bolj usklajenemu sprejemanju najpomembnejših odločitev v državi na ekonomskem in socialnem področju. Takšna ureditev bi tudi okrepila položaj in povečala odgovornost socialnih partnerjev – delodajalskih organizacij in sindikatov za položaj in razmere v Sloveniji ter ustvarila pogoje za hitrejši gospodarski, socialni in družbeni razvoj Slovenije.

Mag. Dušan Semolič, predsednik ZSSS

Dušan Semolič: Razmer ne spreminjamo z revolucijo, ampak s politiko malih korakov.

zaupnikov ter funkcionarjev, pri varstvu in zdravju pri delu ...

Sindikalno delo je zahtevno in težko, pa tudi specifično, saj se srečujemo z najtežjimi družbenimi problemi, ki vedno niso rešljivi – vsaj v doglednem času ne. Čeprav naše delo vedno ne rodi rezultatov, ki si jih želimo, je izjemno pomembno. Tega, pa tudi svoje uspešnosti pri delu, se moramo zavedati. Doseženi rezultati morajo utrditi našo samozavest, saj bi naredili napako, če ne bi cenili lastnega dela. Samo če bomo samozavestni, bomo lahko uresničili naloge, ki nas čakajo v letu 2002.

Med nalogami v letošnjem letu so zlasti pogajanja o novem zakonu o kolektivnih pogodbah in o novem socialnem sporazumu. Še naprej pa ostaja osnovna naloga sindikatov vsakodnevna bitka za boljši ekonomski položaj delavcev in za spoštovanje delavskih pravic.

Sindikati bodo tudi v letu 2002 toliko bolj močni in uspešni kolikor bolj bodo enotni. Vse sindikate dejavnosti zato pozivam k enotnosti in medsebojni solidarnosti, kar se je oboje izrazilo tudi na demonstracijah Evropske konfederacije sindikatov v Bruslju, na katerih so predstavniki ZSSS odigrali pomembno in vidno vlogo. Solidarnost vključuje tudi strpnost med sindikati. Ti morajo biti eden do drugega strpni, da bi bili lahko skupaj nestrpni do države in delodajalcev, kadar le-ti teptajo pravice delavcev.

Tako kot v minulem letu se bo ZSSS tudi v letu 2002 borila za delavske pravice z argumenti. Če argumenti ne bodo obveljali, pa bo posegla po sredstvih in metodah, ki jih uporabljajo sindikati. V ZSSS čutimo veliko odgovornost do svojega članstva, zato bi storili veliko napako, če v prizadevanjih za legitimne pravice naših članov in delavcev ne bi na razumen način uporabili moči, ki jo imamo združeni v sindikatih. To je naša odgovornost in dolžnost.

T. K.

nov. Za učinkovitost ekonomsko-socialnega sveta in interese socialnih partnerjev je zelo pomembna pravica sodelovanja v zakonodajnem postopku. Pri tem gre predvsem za pravico, da ekonomsko-socialni svet sam predlaga državnemu zboru uzakonitev sporazumov in dogovorov, ki so bili sklenjeni v njegovem okviru. Taka praksa že obstaja, saj je do sedaj vlada predlagala takšne uzakonitve. Ekonomsko-socialni svet naj bi dobil tudi pristojnost, da državnemu zboru sam posreduje stališča in predloge k predlogom zakonov s svojega delovnega področja. Dosedanje izkušnje niso najboljše, saj mu vlada kar pogosto v obravnavo ni posredovala predlogov zakonov, ki so pomembni za socialne partnerje, ali pa ni uveljavila stališč in predlogov socialnih partnerjev. Predlagani položaj in delovanje ekonomsko-socialnega sveta bi lahko zelo pomembno vplival na stabilnost in razvoj socialnega dialoga kot pogoja za socialni mir v Sloveniji.

V veliki večini držav članic Evropske unije in držav kandidat delujejo ekonomsko-socialni sveti ali njim podobni organi, ki imajo zelo različno sestavo in tudi različna delovna področja, razlikuje se tudi način njihove-

Tiskovna konferenca vodstva ZSSS o predlogu zakona o delovnih razmerjih

Sveti delavcev ne morejo nadomestiti sindikata

Prav je, da je predlog zakona o delovnih razmerjih pripravljen tako, kot da svetov delavcev sploh ne bi bilo, so na tiskovni konferenci pojasnili Dušan Semolič, Gregor Miklič in Milan Utroša. Če bi nekaj kompetenc v zvezi z delovnimi razmerji zakon prepustil svetom delavcev, bi lahko prišlo do dveh vrst delavcev, za svoje člane bi skrbel sindikat, za vse druge pa svet delavcev. Po že sprejetih zakonih lahko edino (reprezentativni) sindikati zastopajo delavce pri urejanju pravic iz dela, sveti delavcev izrecno ne smejo sklepali kolektivnih pogodb. Sveti delavcev tudi ne morejo sodelovati v socialnem dialogu, saj jih financirajo delodajalci.

Iz pisnega gradiva Gregorja Mikliča povzemamo:

“Predlog zakona o delovnih razmerjih ohranja in krepi vlogo sindikatov kot splošnih predstavniških organizacij delavcev, katerih vloga in naloge so varovanje in izboljševanje socialno-ekonomskega položaja in pravic delavcev. Predlog zakona daje posebne pravice reprezentativnim sindikatom, ki imajo pravico varovati pravni in ekonomski položaj vseh delavcev, tudi nečlanov sindikatov. Te določbe predloga zakona so skladne z mednarodnopravnimi listinami, ki jih je ratificirala Slovenija. To so zlasti:

- Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah iz leta 1966, ratificiran leta 1971 (Ur.list SFRJ št. 7/1971), ki v 8. členu določa svobodo sindikalnega organiziranja za izboljševanje in varovanje ekonomskih in socialnih pravic in prepoved vsakega ravnanja, ki bi tako delovanje sindikatov omejilo.
- Konvencija MOD št. 98 o uporabi načel in pravicah organiziranja in kolektivnega dogovarjanja iz leta 1949, ratificirana leta 1958 (Ur. list FNRJ št. 11/58), ki določa temelje kolektivnih pogajanj med delodajalci oziroma njihovimi organizacijami in organizacijami delavcev in organizacije delavcev varuje pred vmešavanjem v svobodo delovanje enih in drugih organizacij.
- Evropska socialna listina, revidirana iz leta 1996 in ratificirana leta 1999 (Ur. list RS – MP št. 7/99), ki varuje pravico delavcev do organiziranja za varovanje njihovih ekonomskih in socialnih interesov.

Nekateri (novejši) mednarodni dokumenti (npr. evropska socialna listina) omogočajo, da se v skladu s predpisi posamezne države ustanavljajo tudi druga delavska predstavništva, ki pa morajo zagotoviti, da se ta ne uporabijo za delovanje enih proti drugim. Na tem področju so pomembne določbe Konvencije MOD št. 154 o izboljšanju kolektivnih pogajanj, ki je Slovenija (še) ni ratificirala (predlogi za njeno ratifikacijo pa so stari že več let, ovira za ratifikacijo pa je sedanja zakonska ureditev kolektivnih pogajanj), ki zahteva ustrezno ukrepanje, če se obstoj teh predstavnikov delavcev uporablja tako, da se

spodkopava položaj zainteresiranih delavskih organizacij, to je sindikatov.

Z nobenim mednarodnopravnim dokumentom delovanje sindikatov za izboljševanje in varovanje socialno-ekonomskih pravic in položaja delavcev ni omejeno samo na člane sindikata. Morebitne take določbe predpisov bi bile v nasprotju z določbami o svobodi delovanja sindikatov, ki jo zagotavlja tudi 76. člen Ustave RS.

Zakon o reprezentativnosti sindikatov (Ur. list RS št. 13/93) neposredno določa, da reprezentativni sindikati sklepajo kolektivne pogodbe s splošno veljavnostjo, kar pomeni, da določbe teh kolektivnih pogodb veljajo za vse zaposlene, ne samo za člane sindikatov. Posredno pa ta določba pomeni tudi, da imajo reprezentativni sindikati več »pravic« oziroma posebne pravice kot sindikati, ki niso reprezentativni, in njihovo delovanje tudi ni omejeno zgolj na člane sindikatov. Pri tem ni nepomembna odločba Ustavnega sodišča (U – I – 57/95 z dne 5. 2. 1998), da tak položaj in pravice reprezentativnih sindikatov niso v neskladju z ustavo in ratificiranimi mednarodnimi pogodbami. Taka ureditev je skladna tudi s položajem in vlogo najbolj reprezentativnih sindikalnih organizacij, kot je določena v statutu Mednarodne organizacije dela.

Taka vloga reprezentativnih sindikalnih organizacij je uveljavljena v celi vrsti zakonov, ki določajo sodelovanje delavskih predstavnikov v organih in organizacijah, kot so Državni svet RS, Zavod za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje, Zavod za zdravstveno zavarovanje, Zavod RS za zaposlovanje, Svet RTV Slovenije, Strokovni svet za poklicno in strokovno izobraževanje, Strokovni svet za izobraževanje odraslih, Svet za varnost in zdravje pri delu itd. V vsebinskem smislu je pomembna tudi določba Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju, ki določa, da sindikati skrbijo za uresničevanje pravic vajencev in predlagajo svoje predstavnike v izpitne organe zbornic in šol.

Pojavljajo se predlogi, po katerih naj bi sindikati sklepali kolektivne pogodbe, s katerimi bi urejali pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev iz delovnih razmerij samo za člane sindikatov, za delavce, ki niso člani sindika-

to, pa naj bi sveti delavcev sklepali posebne sporazume, ki bi imeli isto vsebino kot kolektivne pogodbe. V podjetju naj bi torej delovala dva vzporedna sistema urejanja in varovanja pravic delavcev, eden za člane sindikatov in drugi za ostale delavce. Taki predlogi so zelo sporni, zlasti zaradi zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (Ur. list RS št. 42/93), po katerem so sveti delavcev oziroma delavski zaupniki pristojni zlasti za področje poslovanja in razvoja gospodarskih družb in zadrug. Sveti delavcev po tem zakonu niso pristojni za odločanje o pravicah, obveznostih in odgovornosti delavcev iz delovnih razmerij.

Posebej je treba opozoriti, da Ustava RS v 75. členu določa, da delavci sodelujejo pri upravljanju v gospodarskih organizacijah in zavodih na način in pod pogoji, ki jih določa zakon. Sedaj je zakonsko urejena izvolitev in delovanje svetov delavcev le v gospodarskih družbah in zadrugah, ne pa tudi v zavodih. Delavci v zavodih sodelujejo pri upravljanju tako, da imajo svoje predstavnike v svetih zavodov, ki so organi upravljanja zavodov. Za izvolitev in delovanje svetov delavcev oziroma delavskih zaupnikov v zavodih torej ni zakonske podlage, za izvolitev in delovanje svetov delavcev oziroma delavskih zaupnikov pri samostojnih podjetnikih in drugih delodajalcih, ki so fizične osebe, pa ni niti ustavne podlage. Sveti delavcev so torej pravno in organizacijsko omejeni na gospodarske družbe in zadruge in jim pri drugih delodajalcih ni mogoče zagotoviti delovanja. Pri teh drugih delodajalcih pa je zaposlenih skoraj 300.000 delavcev.

Velika večina svetov delavcev deluje, ker jim sindikati zagotavljajo potrebno pomoč in podporo za njihovo delovanje. Praviloma so celotne postopke, ki jih zakon določa za prve volitve svetov delavcev oziroma delavskih zaupnikov, izpeljali reprezentativni sindikati, ki jim zakon daje to posebno pravico. Sveti delavcev in sindikati tesno sodelujejo in prav sodelovanje s sindikati zagotavlja svetom delavcev realne pogoje njihovega delovanja in relativno samostojnost.

Osnovni, pogosto edini vir sredstev za delovanje sindikatov je sindikalna članarina, ki so jo člani sindikatov dolžni plačevati redno mesečno od svojih prejemkov (plač, nadomestil plač). Tak način financiranja sindikatov zagotavlja tudi samostojnost in neodvisnost v njihovem delovanju. Nasprotno pa izvolitev in delovanje svetov delavcev oziroma delavskih zaupnikov v celoti v skladu z določbami zakona financira delodajalec. Glede financiranja torej obstaja temeljna razlika med položajem sindikatov in položajem svetov delavcev in ta finančna samostojnost zagotavlja sindikatom njihovo samostojnost v delovanju.

Če bi svetom delavcev poverili naloge na področju urejanja in odločanja o pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev iz delovnih razmerij, bi to pomenilo spodkopavanje vloge sindikatov, zlasti na podjetniški ravni. Po drugi strani pa bi taka ureditev postavila v neenakopraven položaj člane sindikatov, ki plačujejo članarino in si na ta način pomagajo zagotavljati ekonomsko in socialno varnost v primerjavi z delavci, ki niso člani sindikatov, katerim bi socialno in ekonomsko varnost bi pomagal zagotavljati svet delavcev, ki ga

Sindikat zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije

Vladi uspelo združiti sindikate negospodarstva

V Pernici pri Mariboru so se pred koncem minulega leta sestali člani republiškega odbora Sindikata zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije. Analizirali so delo v preteklem letu in se dogovorili o letošnjih nalogah. Govorili so tudi o novi delovnopravni zakonodaji in nalogah, ki čakajo sindikate pri njenem uresničevanju.

Predsednik sindikata zdravstva in socialnega skrbstva **Erih Šerbec** je uvodoma ugotovil, da so bila izhodišča za politiko plač na področju zdravstva v letu 2001 postavljena že leto poprej. Zaposleni v zdravstvenih zavodih in v zavodih socialnega skrbstva so si lani preko sindikatov prizadevali, da bi prišlo do sprememb panožne kolektivne pogodbe in pravilnika o napredovanju. Na žalost pa je vlada v strahu pred višjim vrednotenjem dela v negospodarstvu hitro oblikovala poseben urad za pogajanja o plačni politiki v javnem sektorju in resornim ministrstvom odvzela pooblastila za pogajanja. S tem je vlada upočasnila pogajanja o politiki plač v negospodarstvu. S sprejemom proračuna za dve leti pa je vlada z močnim medijskim pritiskom na slovensko javnost, češ da so v negospodarstvu plače previsoke, uspela zavreti sindikalna prizadevanja za dvig plač. Vendar pa se je vlada pri tem manevru po Šerbčevih besedah uštela, saj je sindikate v javnem sektorju (na eni strani šolstvo, zdravstvo in kultura, na drugi strani pa državna uprava in lokalne skupnosti, policija in carina), ki so bili doslej preveč razdrobljeni, povezala in združila

Dolgoletni poklicni sindikalni zaupniki v Splošni bolnišnici Maribor Slavici Soršak se je ob upokojitvi v imenu sindikata zahvalil njegov predsednik Erih Šerbec.

v boju proti pripravljene zakonodaji na področju plačne politike. Tako je vladi uspelo poenotiti 130.000 zaposlenih v negospodarstvu.

Šerbec je še opozoril, da so zdravstveni delavci »razbiti« med več sindikatov, med katerimi so nekateri elitni, drugi pa ne. Le v zdravstvu so uveljavljene kolektivne pogodbe za poklice, v javni upravi pa posebne pravice urejajo z odloki. Šerbec je tudi menil, da so se različne vlade v pogajale s posameznimi poklicnimi skupinami v zdravstvu, ker niso

bile pripravljene priznati ustrezne cene dela vsem delavcem v tej dejavnosti. V bodoče naj bi bile pravice vseh delavcev v zdravstvu – tako predlaga vlada – urejene v eni panožni kolektivni pogodbi.

Šerbec je delo sindikata zdravstva in socialnega skrbstva v minulem letu ocenil takole: »Za boljši ekonomski položaj delavcev v zdravstvu smo si prizadevali skupaj z drugimi sindikati na področju negospodarstva in z njimi dobro sodelovali. V prvi polovici leta 2001 smo celo predsedovali koordinaciji sindikatov negospodarstva v okviru Svobodnih sindikatov. Zato smo bili enako uspešni, pa tudi enako neuspešni, kot vsi drugi sindikati v javnem sektorju. Poleg tega pa je naš sindikat tvorno sodeloval v vseh aktivnostih ZSSS in prispeval k uspehom, ki so jih Svobodni sindikati dosegli v letu 2001.«

Ko je Šerbec govoril o nalogah v letošnjem letu, je menil, da se z vključevanjem Slovenije v EU odpirajo zdravstvu nove perspektive. V primerjavi z Evropo v Sloveniji ne primanjkuje samo zdravnikov, temveč vseh drugih zdravstvenih delavcev, zato bo v Sloveniji potrebno odpirati nova delovna mesta in tudi delo ustrezno vrednotiti. Ker se prebivalstvo v Sloveniji stara in se bodo pokojnine v naslednjih letih realno nižale, bo država morala ustrezno skrb posvetiti tudi socialnemu skrbstvu.

Sindikati bodo morali v tem letu veliko pozornosti posvetiti pogajanjem o socialnem sporazumu in zakonu o kolektivnih pogodbah, čaka pa jih tudi uresničevanje novega zakona o delovnih razmerjih. Zaposleni bodo potrebovali tako svoje panožne sindikate kot tudi zvezo. »Pluralizem sindikatov bi se po porodnih krčih moral evropeizirati v dobro svojih članov in delavcev,« je menil Šerbec.

Udeleženci v razpravi so pozitivno ocenili delo sindikata zdravstva in socialnega skrbstva v minulem letu. Dogovorili so se, da bodo svoje delo in prizadevanja za boljši ekonomski položaj delavcev v zdravstvu in socialnem skrbstvu z enako zavzetostjo nadaljevali tudi letos. Po seji so se člani republiškega odbora zadržali še na prednovoletnem srečanju.

T. K.

financira delodajalec. Taka ureditev tudi ne bi bila skladna z določbami Konvencije MOD št. 87 o sindikalnih svoboščinah in varstvu sindikalnih pravic iz leta 1948, ratificirani leta 1958 (Ur. list FNRJ št. 8/58), ki ne dovoljuje, da bi delavske organizacije financiral oziroma sofinanciral delodajalec ali organizacija delodajalcev, če bi to pomenilo, da te organizacije nadzoruje delodajalec.

Predlagana pravna ureditev nalog sindikata na področju delovnih razmerij tudi ni v nasprotju s 14. členom Ustave RS, ki določa, da so pred zakonom vsi enaki. Biti član sindikata je pravica, o kateri odloča vsak delavec sam, nihče mu je ne more omejiti ali odvzeti. Pravica sodelovanja pri upravljanju (voliti in izvoliti svet delavcev) je prav tako pravica delavcev, ki pa jo že sama ustava omejuje tako, da določa, da zakon določa način in pogoje za to sodelovanje. Pravica biti član

sindikata je univerzalna pravica, pravica delavca, da sodeluje pri upravljanju pa je omejena na primere in pogoje, ki jih določa zakon. Vsak delavec, ne glede na to, kje je zaposlen, lahko postane član sindikata, vsak delavec pa ne more sodelovati pri upravljanju.

Biti član sindikata je ustavno, pravno in ekonomsko enako kot biti dodatno prostovoljno zdravstveno in pokojninsko zavarovan – vsak mora sam poskrbeti za svojo socialno in ekonomsko varnost.

Predlagana pravna ureditev vloge in položaja sindikatov v predlogu zakona o delovnih razmerjih je torej skladna z ratificiranimi mednarodnimi dokumenti, ustavo in pravnim redom v Republiki Sloveniji.

Milan Utroša je na novinarsko vprašanje, zakaj prihaja do takšnih pobud, povedal, da nekateri verjetno želijo spodkopati moč sindikatov. Po njegovem mnenju bi se delavci,

če bi svet delavcev dobil pristojnosti s področja delovnih razmerij, spraševali, zakaj je sindikat sploh še potreben. Soupravljanje je razvito toliko, kot ga s svojim delovanjem podpira sindikat. Če bi svetom delavcev povečali pristojnosti, bi lahko postali podobni bivšim delavskim svetom, ki so bili pogosto zelo direktorsko naravnani.

Dušan Semolič pa je opozoril na razprave poslancev LDS v odboru državnega zbora za delo, ki so predlagali vrnitev predloga zakona o delovnih razmerjih v prvo branje. Poudaril je, da so se predstavniki sindikatov in delodajalcev o predlogu uskladili in da mu delodajalci torej ne nasprotujejo. Nasprotovanja zaenkrat prihajajo le iz političnih strank in drugih zainteresiranih. Kot smo obveščeni, pri tem zakonu posamezniki iščejo tudi možnosti svojega zaslужka.

Franček Kavčič

Individualno in kolektivno dodatno prostovoljno zavarovanje

S 1. januarjem 2002 so začele veljati spremembe in dopolnitve zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Ker se je marsikaj spremenilo, smo pripravili kratek pregled najbolj zanimivih novosti. Lep del od teh sprememb je lani politikom predlagalo predsedstvo Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Novosti smo razdelili na tiste, ki se tičejo dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja (zdaj ni več razlogov za oklevanje – izplača se skleniti kolektivno zavarovanje), in na druge novosti.

Novosti o prostovoljnem dodatnem pokojninskem zavarovanju

Prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja se odslej delijo na **individualna in kolektivna**. Vsak pokojninski načrt, po katerem se izvajajo, bo moral vsebovati opredelitev, ali je namenjen individualnemu ali kolektivnemu zavarovanju. Vsi, ki ste sklenili kolektivno zavarovanje pred 1. 1. 2002, preverite, ali lahko pričakujete prerazporeditve v nov pokojninski načrt vaše zavarovalnice, pokojninske družbe ali vzajemnega pokojninskega sklada oziroma ali so vam dejansko zagotovljene vse davčne olajšave za kolektivna zavarovanja!

V **individualno dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje** se lahko vključi vsak posameznik, ki je že obvezno pokojninsko zavarovan. Vključi pa se lahko tudi uživalec pravic iz obveznega pokojninskega zavarovanja (na primer upokojenec). To pomeni, da se dodatno prostovoljno zavarovati ne more kar vsakdo – na primer oseba, ki živi od dohodkov iz premoženja ali jo vzdržuje kdo drug.

V **kolektivno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje** se vključijo delavci prek delodajalca. Ta mora financirati to zavarovanje oziroma mora v korist svojih zaposlenih v celoti ali delno vplačevati premijo. Le dovolj veliki delodajalci smejo oblikovati lastne pokojninske načrte in lastne zaprte vzajemne pokojninske sklade. Vsi drugi pa smejo pokojninski načrt oblikovati tako, da pristopijo k odobrenemu pokojninskemu načrtu kolektivnega zavarovanja (bodite pozorni, ali je pokojninski načrt res za kolektivna zavarovanja!), ki ga izvaja zavarovalnica, pokojninska družba ali odprt vzajemni pokojninski sklad. Pogodba o oblikovanju pokojninskega načrta se sklene kot kolektivna pogodba (če je pri delodajalcu reprezentativni sindikat). Če pri delodajalcu ni ne sindikata ne sveta delavcev, pa o tem sklepajo zaposleni z večino glasov. V zakonu je sedaj napisano tisto, kar se je že izvajalo, vendar brez prave zakonske podlage. Pristop k odobrenemu pokojninskemu načrtu bo delodajalcu torej res zagotovil vse davčne olajšave.

Pomembna novost: delodajalec, ki želi uveljaviti davčne olajšave na za delavce vplačane premije, mora vsako leto dokazati, da je v pokojninski načrt vključeno vsaj 51 odstotkov zaposlenih. Delodajalec zaposlenih ne sme siliti, da se v pokojninski načrt vključijo proti svoji volji. Delodajalec pa posameznemu delavcu, ki je pri njem zaposlen dlje kot eno le-

to, ne more preprečiti vključitve v pokojninski načrt.

Starejši delavci, ki se bodo upokojili, še preden bodo zbrali 10 let dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja, smejo premije, če to želijo, vplačevati še naprej tudi kot upokojenci. Če pa tega ne želijo, pa preprosto z obdobjem mirovanja zavarovanja počakajo na zaključitev 10 let zavarovanja in nato začnejo uživati dodatno pokojnino.

V kolektivno zavarovanje **se ne smejo vključiti samozaposlene osebe ali pretežni lastnik podjetja**, zavoda ali zadrage, v kateri je zaposlen. Pretežni lastnik je tisti, ki ima vsaj 25 odstotkov deleža v kapitalu pravne osebe, oziroma je imetnik vsaj 25 odstotkov poslovnega deleža, delnic ali drugih pravic in ima torej 25 odstotkov glasovalnih pravic.

Doslej je veljalo, da smemo biti dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovani zgolj po enem pokojninskem načrtu. Zaradi tega marsikdo ni sklenil individualnega zavarovanja, ker je čakal na kolektivno zavarovanje pri delodajalcu.

Odslej sme vsakdo biti dodatno zavarovan po enem individualnem in hkrati še po enem kolektivnem pokojninskem načrtu. Toda davčne olajšave za obe zavarovanji skupaj so zagotovljene tako kot doslej na največ 5,844 odstotka posameznikove bruto plače. Če premiji obeh zavarovanj skupaj presegata ta limit, ima prednost pri davčnih olajšavah delodajalecva premija.

Mesečna **premija**, na katero nam bo država priznala davčne olajšave, ne sme znašati manj kot 3683 tolarjev, letna pa ne biti višja od 441.958 tolarjev.

Ne pozabimo, da je delavec deležen davčnih olajšav pri plačilu **dohodnine** (kljub temu, da mu je premijo plačal delodajalec, se ta ne všteva v osnovo za odmero dohodnine). Premije se sploh ne vštevajo v davčno osnovo oziroma in se jih zato ne sme odšteti od davčne osnove za plačilo dohodnine.

Delodajalcu se vse v letu delavcem izplačane premije priznajo kot davčna olajšava **pri davku od dobička** pravnih oseb in **pri davku od dohodkov iz dejavnosti**. Že dosedaj po zakonu delodajalcem na premije ni bilo potrebno plačati **prispevkov** za socialno varnost (prihranek 38 odstotkov) in da premija ni sestavni del **plače**.

Druge novosti

Pomembno za **hrvaške delavce**, ki se vsak dan prek meje vozijo na delo v Slovenijo: **invalidnina za telesno okvaro**, ki je posledica

poškodb pri delu ali poklicne bolezni, se izplačuje tudi v času, ko upravičenec stalno prebiva v tujini. Nekateri od hrvaških sodelavcev bodo znova pridobili to pravico, ki so jo izgubili v začetku leta 2000, ker njihovo stalno prebivališče ni v Sloveniji.

Oseba, ki prejema **družinsko ali vdovsko pokojnino**, nižjo od državne pokojnine, lahko zahteva državno pokojnino, če je le dovolj stara, če je po svojem 15. rojstnem dnevu imela vsaj 30 let stalno prebivališče v Sloveniji in če izpolnjuje premoženjski cenzus.

V kratkih dveh letih veljavnosti novega pokojninskega zakona je že tretjič na novo določena **formula za usklajevanje pokojnin**. Po novem se bodo pokojnine usklajevale dvakrat letno: februarja in praviloma še septembra. Če septembra ne bodo izpolnjeni pogoji za drugo uskladitev, se bo le-ta izvedla v enem od naslednjih mesecev do konca leta. Uskladitev bo znašala največ toliko, kot bo rast povprečne plače, in najmanj toliko, kolikor bo znašala inflacija. Odstotek uskladitve se bo, zelo poenostavljeno povedano, določil glede na pozitivno (pokojnine torej ne bodo nikoli nominalno znižane) razliko med stopnjama rasti plač in pokojnin v posameznem obdobju. Če bo rast pokojnin v koledarskem letu nižja od inflacije, bo februarja, da bi se ohranila realna raven pokojnin, poleg redne uskladitve izplačan še enkratni znesek v višini razlike v rasti. Znesek bo izračunan na podlagi povprečne mesečne pokojnine vsakega upokojenca posebej.

Leta 2014 bo začelo veljati določilo, da **kmet** pridobi pravico do pokojnine šele takrat, ko odda kmetijo prevzemniku, jo proda ali odda v dolgoročni najem.

Prejemki iz invalidskega zavarovanja se invalidom prenehajo izplačevati, če ne pridejo na **kontrolni pregled**, na katerem se ugotovi stanje invalidnosti ali stopnja telesne okvare. Če se na pregled zgledajo kasneje, se jim zadržani prejemki izplačajo.

Dobra novica za delavce, ki prejemajo minimalno plačo! Zakon namreč določa, da je treba za zaposlene delavce plačati **prispevke najmanj od zneska minimalne plače**. Če pa je tak delavec na bolniški, namesto plače seveda prejema od plače nižje nadomestilo. Delavec pa je kot zavarovanec moral doslej vseeno plačati prispevke od minimalne plače in ne od nižjega nadomestila. Razlika je šla v breme delavca. Od 1. 1. 2002 dalje gre razlika v breme delodajalca.

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije po novem ne bo imel več izgube, ampak le **primanjkljaj** med prihodki in odhodki. Menda ne gre le za igro besed, ampak za vsebinsko razliko.

Postopki za ugotovitev pravic iz invalidskega zavarovanja, v katerih bodo potrebna izvedenska mnenja, bodo smeli trajati največ šest mesecev.

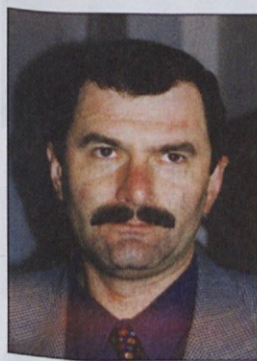
Predčasno se lahko po novem upokojijo tudi tisti, ki jim je 31. 12. 1999 manjkalo manj kot

Anketa o ekonomskem položaju delavcev v kmetijstvu in živilski industriji

Vstop v Evropsko unijo bo razmere še zaostрил

Z vključitvijo Slovenije v Evropsko unijo se bodo pogoji gospodarjenja v kmetijstvu močno spremenili. Te spremembe kmetje in delavci v kmetijstvu in živilski industriji občutijo že zdaj, saj se je slovenska kmetijska politika že močno približala kmetijski politiki v državah Evropske unije. Kakšne so razmere v slovenskem kmetijstvu? Ali je položaj delavcev v kmetijstvu in živilski industriji manj ali bolj ugoden kot pred leti? O teh in še nekaterih vprašanjih smo se pogovarjali z zaupniki in funkcionarji sindikata kmetijstva in živilske industrije v Podravju.

Hude posledice suše

Bojan Kogal, Kmetijsko-gozdarski zavod, Maribor:

Zaposleni na zavodu – kar 95 odstotkov je članov našega sindikata – imamo največ informacij o dejanskih razmerah v kmetijstvu neposredno od kmetov in drugih kmetijskih proizvajalcev, ki

vse probleme v kmetijstvu občutijo na svoji koži. Zaradi vsega tega lahko rečem, da se razmere

pet let starosti ali pokojninske dobe za upokojitev po prejšnjih predpisih in ki so do tega dne izgubili delovno razmerje zaradi operativnih razlogov ter do omenjenega datuma tudi dejansko ostali brezposelni. Doslej je namreč veljalo zgolj za tiste, ki so brez dela ostali zaradi stečaja, likvidacije ali prisilne poravnave. Dobra novica za presežne delavke. Doslej je zakon njihovim delodajalcem praktično onemogočal, da bi jim dokupili do pet let pokojninske dobe, saj ni bilo določeno prehodno obdobje za postopno višanje potrebne starosti in dolžine pokojninske dobe. Sedaj je takšno prehodno obdobje določeno. Tako bo letos za **dokup pokojninske dobe** presežnim delavkam namesto 58 let starosti zadoštevvalo že 54 let, namesto 33 let pokojninske dobe pa 30 let in 3 mesece!

Še informacija za zaposlene pri policiji, v vojski, za vojne veterane in druge, ki so zadnji dve leti upali, da se bodo lahko bolj zgodaj upokojili na podlagi prehodnega 404. člena pokojninskega zakona. Ta je sedaj spremenjen in dokončno odpravlja dvom, kdo je in kdo ni upravičen do **upokojitve pod ugodnejšimi pogoji**. Omejitve veljajo za vse, razen za tiste, ki se upokojujejo po azbestnem zakonu in po zakonu o žrtvah vojnega nasilja.

Lučka Böhm

na področju kmetijstva zaostrejejo in da niso dobre. Čeprav je država v zadnjih letih zaradi suše in drugih naravnih nesreč namenila precej sredstev za kmetijstvo, se ekonomske razmere za kmetijske proizvajalce ne izboljšujejo. To je na eni strani posledica atmosferskih in klimatskih sprememb in razmer, po drugi strani pa tudi posledica odnosa države do kmetijstva. Upajmo, da bo delovanje kmetijsko-gozdarske zbornice prispevalo k temu, da se bo odnos do kmetijstva v Sloveniji izboljšal.

Investicije v tehnologijo in inovacije se obrestujejo

Slavica Štern, Oljarna Fram:

Čeprav razmere v slovenskem kmetijstvu in živilski industriji niso rožnate, se razmere v našem podjetju izboljšujejo. To je zlasti posledica vlaganj v nove tehnologije in v inovacije v proizvodnji. Naše podjetje je v minulih letih

veliko investiralo v proizvodnjo, kar se že obrestuje. Na trgu je zares vse močnejša konkurenca, vendar pa je tudi naša blagovna znamka vse bolj uveljavljena. Zaradi investicij so se izboljšali tudi pogoji dela za delavce, saj ni več toliko ročnega dela.

Zaradi dobrih poslovnih rezultatov se tudi plače postopno povišujejo, čeprav si seveda vsi želimo, da bi bile še višje. Plače prejemamo po kolektivni pogodbi, enako velja za regres za malico in za povračilo stroškov prevoza na delo in z dela. V celoti smo dobili tudi regres za letni dopust.

Čedalje hujša konkurenca

Jože Božnik, Apis, Šentilj:

Razmere v kmetijstvu so iz leta v leta slabše. To vpliva tudi na razmere v živilskopredelovalni industriji, kjer je konkurenčni boj čedalje hujši. Pogoji poslovanja za živilskopredelovalna podjetja se bodo po vstopu Slovenije v Evropsko

unijo še zaostрили, saj so tam mnogi prehrambeni proizvodi cenejši kot pri nas. Kmetijstvo in živilsko industrijo pri nas čakajo torej v naslednjih letih precej hudi časi.

Sicer pa v našem podjetju prejemamo delavci

kljub zaostrenim razmeram plače po kolektivni pogodbi, prejeli smo regres. Podjetje spoštuje kolektivno pogodbo tudi pri regresu za malico in povračila potnih stroškov.

Zakaj država dopušča nelojalno konkurenco?

Lidija Vamberger, Florina, Maribor:

Razmere v kmetijstvu so čedalje slabše. To še zlasti občutimo v podjetjih na področju vrtnarstva. V našem podjetju sami vzgajamo cvetje in okrasne rastline, poleg tega pa uvažamo tudi rezano cvetje iz

Nizozemske. Podjetje se ukvarja tudi z urejanjem in varovanjem okolja in parkov. Konkurenca na tem področju je vedno hujša, najhujše pa je, da država dopušča plačilno nedisciplino in nelojalno konkurenco. Mnogi občasni proizvajalci vzgajajo cvetje samo del leta in ga nato prodajajo na črno. S tem ne goljufajo samo države, temveč povzročajo tudi nelojalno konkurenco na trgu vrtnarskim podjetjem, ki morajo poslovati in izplačevati plače vse leto. Pred dnevom mrtvih je bilo okoli pokopališč ogromno prodajalcev, ki so cvetje prodajali mimo blagajn, vendar inšpekcijske službe niso intervenirale. Večjim podjetjem, ki morajo delati po predpisih, je v takšnih razmerah izredno težko poslovati. Upam, da bo, ko bo Slovenija v Evropski uniji, za nas boljše. Upam tudi, da bo potem tudi pri nas več pravnega reda, kot ga je zdaj.

Sicer pa naše podjetje spoštuje kolektivno pogodbo v celoti. Zato prejemamo tudi plače in vse druge prejemke po kolektivni pogodbi.

Na vstop v Evropsko unijo se bo treba dobro pripraviti

Mirko Kupnik, Kruh Pecivo, Maribor:

Mislim, da se razmere v slovenskem kmetijstvu in živilski industriji že nekaj časa poslabšujejo. Zdaj ni več nobene dvoma, da bo ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo ravno kmetijski sektor najbolj na udaru.

Seveda pa Slovenija druge možnosti nima, saj se v Evropsko unijo mora vključiti. Prav pa bi bilo, da bi država kmetijstvu bolj pomagala, saj se sicer ne bo moglo ustrezno pripraviti za konkurenčni nastop na skupnem evropskem trgu. Tudi v Avstriji, ki se je na vstop v Evropsko unijo dobro pripravila, je po vključitvi v Evropsko unijo kmetijstvo zabredlo v hudo krizo. V našem podjetju imamo plače po kolektivni pogodbi, enako tudi regres za letni dopust, regres za malico in povračilo stroškov prevoza na delo in z dela.

T. K.

Anketa o usklajenem predlogu zakona o delovnih razmerjih

Zahtevna pogajanja, moder kompromis

Člani konference območne organizacije ZSSS v Velenju so pred kratkim obravnavali usklajen predlog zakona o delovnih razmerjih, ki ga bo predvidoma še ta mesec v drugem branju obravnaval tudi državni zbor. Ali so se pogajanja med delodajalci, vlado in sindikati za delavce končali ugodno? So bili sindikati na pogajanjih dovolj vztrajni in uporni ali so prehitro pristali na kompromisne rešitve? Kako se bodo po sprejemu novega zakona sindikalisti pripravili na njegovo uresničevanje v podjetjih? O teh in še nekaterih vprašanih smo se pogovarjali s sindikalnimi zaupniki in funkcionarji s savinjsko-šaleškega območja.

Bo življenje še naprej teklo po svoje?

Borut Ograjenšek, Stanovanjsko podjetje Velenje:

Menim, da so se pogajanja za delojemalce v glavnem končala uspešno. Pogajanja so bila izjemno zapletena in zahtevna, vendar se je ponovno izkazalo, da se je vredno pogajati. Če bi sindikati samo vztrajali pri svojih zahtevah, verjetno ne bi toliko dosegli kot na pogajanjih s svojimi javno predstavljenimi argumenti. Upam, da bodo vsi socialni partnerji, ki so sodelovali na pogajanjih, držali besedo in da bo zakon v državnem zboru brez večjih sprememb sprejet. Glede na izkušnje pa lahko rečem, da s sprejetjem zakona še ne bo vse končano. Zakon bo treba še uresničiti. Pri nas marsikdaj veliko piše v zakonih, življenje pa teče po svoje. Upam, da tokrat ne bo tako. Za to bomo poskrbeli tudi v sindikatih. Mislim, da bodo po sprejemu zakona delodajalci bolj spoštovali delavske pravice, saj bodo zapisane v zakonu.

Dosežek so zlasti pravice iz kolektivne pogodbe

Marko Rosenstein, Glin Grif, Nazarje:

Pogajanja o novem zakonu so bila zelo zahtevna, končala pa so se z razumnim kompromisom. Mislim, da je za delavce največja pridobitev to, da bodo poslej v zakonu zapisane delavske pravice, ki so bile doslej zapisane samo v splošni kolektivni pogodbi za gospodarske dejavnosti. Sindikalisti so se na pogajanjih dobro držali. Več v zdajšnjih gospodarskih razmerah verjetno ne bi mogli doseči.

Praksa pa bo pokazala, kako dosledna bo država pri izvajanju zakona, zlasti v nelikvidnih podjetjih. Upam, da bo država dosledna, saj je tisto, kar piše v zakonih, treba spoštovati.

Ohlapnih pravic ne bo več

Igor Kalin, Glin Žagarstvo, Nazarje:

Doslej so bile pravice delavcev opredeljene v splošni kolektivni pogodbi za gospodarske dejavnosti in v panožnih kolektivnih pogodbah. Ker niso bile zapisane v zakonu, so jih delodajalci marsikdaj bolj po svoje razumeli in so jih tako tudi ohlapno izvajali. Zato smo se morali delavci nenehno boriti za svoje temeljne pravice, delodajalci pa so se marsikdaj izgovarjali, da jih ne morejo spoštovati, češ da je podjetje nelikvidno, da bo šlo v stečaj in podobno. Če bo predlog novega zakona sprejet v sedanjem besedilu, bodo minimal-

ne pravice delavcev opredeljene z zakonom. Zakon bo tako delavcem povrnil dostojanstvo, saj se jim za uzakonjene pravice, ne bo treba več boriti iz meseca v mesec.

Prav se mi zdi, da so pogajalci pri pripravi zakona upoštevali določene specifične rešitve, ki jih imamo v Sloveniji na delovnopravnem področju. Nov zakon o delovnih razmerjih bo primerljiv s podobnimi zakoni v državah Evropske unije, kljub temu pa bo slovenski, saj bo ohranil nekatere rešitve, ki so bile že doslej pri nas dobre.

Vsi z doseženim ne bodo zadovoljni

Jožica Hercog, sekretarka regijske organizacije SKEI, Velenje:

Sindikati so v pogajanja o novem zakonu o delovnih razmerjih vložili veliko naporov in uspeli. Pogajanja so bila zelo težavna, vendar so se vsi napor sindikatov obrestovali. Kljub temu pa verjetno vsi delavci z doseženim ne bodo zadovoljni, saj se gmotni položaj delavcev pri nas še prepočasno izboljšuje. Doslej so bile zapisane samo v kolektivnih pogodbah, zato smo morali sindikati nenehno bedeti nad tem, da so jih delodajalci tudi spoštovali. Za to so sindikalisti na vseh ravneh porabili veliko energije. Zdaj bo lažje doseči spoštovanje delavskih pravic, saj bodo

zapisane v zakonu. Kljub temu pa mnogi delavci menijo, da so te pravice še vedno premale.

V kolektivnih pogodbah bo treba doseči še več

Marija Napotnik, Iskra Feriti, Ljubno:

Menim, da so se pogajanja o novem zakonu o delovnih razmerjih uspešno končala. Upam, da bodo poslanci v državnem zboru zakon podprli in ga v predlaganem besedilu brez večjih sprememb tudi sprejeli. Za delavce je dobro predvsem to, da bodo minimalne pravice delavcev po novem zagotovljene z zakonom in jih bodo morali delodajalci bolj spoštovati, kot so jih doslej. Res pa je, da so pravice delavcev pri nas še vedno premajhne, zato delavci z novim zakonom v celoti verjetno ne bodo zadovoljni. Verjetno pa se v zdajšnjih razmerah več za del-

lavce ni dalo doseči. Vsekakor pa se bomo morali sindikalisti z delodajalci pogajati naprej, da bi ob sprejemanju panožnih in podjetniških kolektivnih pogodb delavcem zagotovili še dodatne pravice. Zavedam se, da bo to v teh časih zelo zahtevno, še posebej v našem podjetju, ki izvaža v ZDA, kjer je po 11. septembru nastopila recesija. Vendar pa je socialni dialog o izboljšanju gmotnega položaja delavcev kljub vsemu treba nadaljevati.

Pravo delo za sindikate se šele začneja

Irena Mahkovec, Gorenje GTI, Velenje:

Pogajanja o novem zakonu o delovnih razmerjih so se za delavsko stran končala dobro. Zdaj je pomembno samo še to, da poslanci usklajen predlog zakona brez večjih in enostranskih dopolnil sprejmejo. Verjetno bodo razprave o zakonu v parlamentu burne, upam pa, da bodo poslanci zakon na koncu vendarle sprejeli, saj veliko drugih možnosti nimajo. Za sindikate pa se pravo delo pravzaprav začneja šele po sprejetju novega zakona, saj se bomo morali temeljito usposobiti in pripraviti za njegovo uresničevanje. Naša prva naloga bo, da bomo člane

temeljito seznanili z delavskimi pravicami, ki bodo uzakonjene.

Sodno varstvo je še slabo

Rozika Cigler, Elektronika, Velenje:

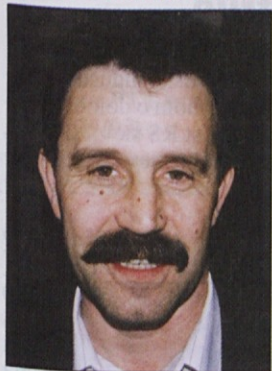
Novi zakon o delovnih razmerjih Slovenija nujno potrebuje, saj je sedanji že zelo zastarel. Pogajanja o novem zakonu so se za delavce konča-

la uspešno. Menim, da so delavci nekaj takšnega tudi pričakovali, saj na zmanjšanje že tako in tako skromnih pravic ne bi pristali. Da bi lahko sindikalisti na pogajanjih delavcem izborili večje pravice, pa v sedanjih razmerah ni bilo realno pričakovati. Čeprav so se pogajanja končala s kompromisom, pa se lahko stvari še zapletejo in zaostrijo, če bi v državnem zboru kdorkoli poskušal zakon spremeniti na škodo delavcev. V tem primeru bi prišlo do stavke, saj delavci na zmanjšanje pravic ne morejo pristati. Do problemov lahko pride tudi pri uresničevanju zakona, saj je sodno varstvo delavskih pravic pri nas zaradi preobremenjenosti sodišč zelo slabo. To pa je že

drug problem, ki je povezan z delovanjem naše pravne države.

Delavci smo lahko zadovoljni

Branko Amon, Gorenje Velenje:

Prav je, da bodo poleg temeljne pravice delavcev zapisane v zakonu, saj bo splošna kolektivna pogodba prej kot slej ukinjena. Če vsaj minimalne delavske pravice ne bi bile uzakonjene, bi prišlo do pravne praznine, ki bi jo lahko posamezni delodajalci izkoristili za manipuliranje z delavci. Menim, da je usklajen predlog zakona o delovnih razmerjih razumen kompromis in odraz trenutnih gospodarskih in političnih razmer v Sloveniji. Delavci smo s rezultati pogajanj, ki so bila težka in zahtevna, lahko zadovoljni. Samo upamo lahko, da bodo poslanci v državnem zboru usklajen predlog podprli in da na ob tem občutljivem

vprašanju ne bodo poskušali nabirati političnih točk za svoje stranke z dolgimi in brezplovnimi razpravami. Menim, da bi se morali vsi zavedati, da gre pri zakonu o delovnih razmerjih za zakon, ki mora biti brezpogojno sprejet v soglasju vseh treh socialnih partnerjev – države, delodajalcev in delavcev!

Najpomembnejši je kompromis

Milena Kovačević, Valeo Eko, Velenje:

S tem, kar so na pogajanjih o novem zakonu o delovnih razmerjih dosegli predstavniki sindikatov, sem zelo zadovoljna. Iskreno moram povedati, da na začetku pogajanj nisem mislila, da se bodo končala tako ugodno za delavce.

Res pa je, da delavcem novi zakon ne bo prinesel nobenih novih pravic, temveč bo uzakonil le dosedanje. Najbolj pomembno se mi zdi to, da je bil dosežen kompromis, saj morajo biti s takšnim zakonom, kot je zakon o delovnih razmerjih, zadovoljni vsi: delodajalci in delavci. Če ena

stran ne bi bila zadovoljna, bi zagotovo prišlo do težav pri uresničevanju zakona.

Upam, da bodo uzakonjene pravice bolj spoštovane

Olga Ovčjak, M-klub, Velenje:

Z rezultatom pogajanj o novem zakonu o delovnih razmerjih sem zadovoljna. Najbolj pomembno se mi zdi, da bodo po novem minimalne pravice delavcev uzakonjene in da bomo delavci ohranili pravice, ki smo jih imeli že doslej. Doslej smo imeli te pravice zapisane v kolektivni pogodbi, vendar jih delodajalci vedno niso tako spoštovali, kot bi jih morali. V našem podjetju denimo se regresi za letni dopust ne izplačujejo do dogovorjenega datuma. Upam, da bodo delodajalci delavske pravice po tem, ko bodo zapisane v zakonu, bolj spoštovali.

T. K.

Sindikalna lista

Januar 2002

Gospodarske dejavnosti
(temelj je SKP
za gospodarstvo)
SIT

Javni sektor*
(nekdanje
negospodarstvo)
SIT

Prvi del

1. Dnevnice

– cela dnevica (nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500,00	4.252,00
– polovična dnevica (nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750,00	2.125,00
– znižana dnevica (od 6 do 8 ur)	1.218,00	1.480,00

2. Kilometrina

(od 1. 7. 2001 dalje)	51,72	51,72
(od 10. 7. 2001 dalje)	51,66	51,66
(od 18. 9. 2001 dalje)	53,97	53,97
(od 2. 10. 2001 dalje)	51,15	51,15
(od 16. 10. 2001 dalje)	51,03	51,03
(od 30. 10. 2001 dalje)	50,58	50,58
(od 13. 11. 2001 dalje)	49,83	49,83
(od 11. 12. 2001 dalje)	49,26	49,26
(od 1. 1. 2002 dalje)	49,68	49,68
(od 8. 1. 2002 dalje)	50,46	50,46

3. Ločeno življenje*

86.620,00	62.066,00
-----------	-----------

4. Prenosišče – povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec

5. Regres za prehrano (od 1. 1. 2002)

– po SKPGD (na delovni dan)	665,00	665,00
-----------------------------	--------	--------

Drugi del

1. Jubilejne nagrade

– po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)		
– za 10 let	64.887,00	52.178,00
– za 20 let	97.331,00	78.266,00
– za 30 let	129.774,00	104.355,00

2. Odpravnina ob upokojitvi

433.100,00	657.546,00
oziroma dve plači delavca, če je to zanj ugodneje	oziroma tri plače delavca, če je to zanj ugodneje

3. Solidarnostne pomoči*

– po SKPD – ob smrti delavca	129.930,00	104.335,00
– ob smrti v ožji družini	64.965,00	–

4. Minimalna plača (od 1. 1. 2002)

94.675,00	94.675,00
-----------	-----------

5. Zajemčena plača (od 1. 1. 2002)

47.570,00	47.570,00
-----------	-----------

6. Regres za letni dopust

– najmanj	117.298,00	
– ali največ	149.856,00	125.805,00
(70 % povprečne slovenske plače)		

* 1. Javni sektor tudi v okviru gospodarskih dejavnosti izplačuje ločeno življenje po zakonu (Uradni list RS št. 87/97).

2. V javnem sektorju se uporablja zakon, za jubilejne nagrade in solidarnostno pomoč pa kolektivna pogodba.

SDPZ

Nove višine izhodiščnih plač

V skladu z določili kolektivnih pogodb dejavnosti ter v skladu z Zakonom o minimalni plači in načinu usklajevanja plač (Uradni list 39/99 in 48/01) se izhodiščne plače v minimalna plača za januar 2002 (izplačila v februarju) povečajo za 2,7 odstotka. Če imate v vašem podjetju plače po plačilnih razredih bolj razdelane, kot so v kolektivnih pogodbah de-

javnosti, upoštevajte količnik za usklajevanje plač v višini 1,027.

Pogajanja za spremembo tarifnih postavk za kolektivno pogodbo za cestno gospodarstvo so zaključena, aneks k tej pogodbi je objavljen v Uradnem listu RS št. 108/01. Zato objavljamo nove izhodiščne plače za cestno gospodarstvo, ki upoštevajo aneks.

Izhodiščne plače po splošni kolektivni pogodbi za gospodarske dejavnosti

Tarifni razred	Znesek izhodiščne plače
I.	64.887
II.	71.376
III.	79.811
IV.	88.895
V.	100.575
VI.	120.041
VII.	136.263
VIII.	162.218
IX.	194.661

Nove višine veljajo od januarja 2002.

Otroci prisluhnili dedku Mrazu

Območna organizacija ZSSS za Ljubljano in okolico je letošnje delavsko silvestrovanje organizirala v Festivalni dvorani. Vseh 500 vstopnic so organizatorji prodali že 14 dni pred novim letom.

Pestra družba ljudi srednjih let, pa tudi starejših, mlajših in naj-

mlajših je ob pesmih in zvokih ansambla Happy daj in Igorja Malalana vzdržala vse do jutra. Organizatorji so pripravili tudi lov na srečo in več družabnih iger. Posebej so poskrbeli tudi za otroke, ki jih je obiskal dedek Mraz s polnim košem dobrot.

Kot sta nam povedali organizatorki Maja Kavec in Karmen Leban, je silvestrovanje povsem uspelo.

Zaradi izrednega zanimanja bo tudi praznovanje prihodnjega novega leta v Festivalni dvorani. Posamezni zadovoljni udeleženci že kličejo na območno organizacijo in želijo rezervirati mize.

F. K.

Izhodiščne plače za kmetijstvo in živilsko industrijo

Na podlagi kolektivne pogodbe za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Uradni list RS št. 58/2001) in v skladu z zakonom o določitvi minimalne plače in načinu usklajevanja plač (Uradni list RS št. 22/1999, 39/1999, 51/2000, 33/2001) znašajo izhodiščne plače za mesec **DECEMBER 2001:**

Tarifni razredi	Relativno razmerje	Opis dela	Izhodiščne bruto plače v SIT
I.	1,00	Enostavna dela	74.360
II.	1,10	Manj zahtevna dela	81.796
III.	1,23	Srednje zahtevna dela	91.463
IV.	1,37	Zahtevna dela	101.873
V.	1,55	Bolj zahtevna dela	115.258
VI.	1,85	Zelo zahtevna dela	137.566
VII.	2,10	Visoko zahtevna dela	156.156
VIII.	2,50	Najbolj zahtevna dela	185.900
IX.	3,00	Izjemno zahtevna dela	223.080

Na podlagi 4. člena, točka 3 kolektivne pogodbe in tarifne priloge točka 2 se izhodiščne plače povečajo za 2 odstotka, v skladu z zakonom o določitvi minimalne plače in načinu usklajevanja plač še za dodatnih 2,7 odstotka.

Jovo Labanac, sekretar Sindikata KŽI

Izhodiščne plače za gostinsko in turistično dejavnost po kolektivni pogodbi za januar 2002

Tarifni razred	Izhodiščna bruto plača v SIT za polni delovni čas	
I. Enostavna dela	1.00	71.848,00
II. Manj zahtevna dela	1.10	79.033,00
III. Srednje zahtevna dela	1.23	88.373,00
IV. Zahtevna dela	1.37	98.432,00
V. Bolj zahtevna dela	1.55	111.364,00
VI. Zelo zahtevna dela	1.85	132.919,00
VII. Visoko zahtevna dela	2.10	150.881,00
VIII. Najbolj zahtevna dela	2.50	179.620,00
IX. Izjemno zahtevna dela	3.00	215.544,00

Jubilejne nagrade (61. člen):

– 10 let delovne dobe	71.848,00
– 20 let delovne dobe	107.772,00
– 30 let delovne dobe	143.696,00

Solidarnostne pomoči (63. člen):

– smrt delavca – najmanj	216.550,00
– smrt ožjega družinskega člana	129.930,00
– nastanek težje invalidnosti (II. stopnje)	129.930,00
– ostalo (daljša bolezen, elementarne nesreče)	64.965,00

Karmen Leban, sekretarka Sindikata delavcev GiT Slovenije

Sindikat delavcev prometa in zvez Slovenije

I. Izhodiščne plače po kolektivnih pogodbah dejavnosti

1. KP za cestno gospodarstvo (Ur. l. RS št. 21/98, 108/01)

Tarifni razred	Relativno razmerje	Znesek
I.	1,00	70.175
II.	1,10	77.193
III.	1,23	86.315
IV.	1,37	96.140
V.	1,55	108.771
VI.	1,85	129.824
VII.	2,10	147.368
VIII.	2,50	175.438
IX.	3,00	210.525

2. KP za PTT promet (Pošta, Telekom, Ur. l. RS št. 45/90, 22/91-I, 14/92, 39/93)

Tarifni razred	Relativno razmerje	Znesek
I.	1,00	72.698
II.	1,17	85.057
III.	1,24	90.146
IV.	1,39	101.050
V.	1,57	114.136
VI.	1,87	135.945
VII.	2,37	172.294
VIII.	2,50	181.745
IX.	3,00	218.094

3. KP za špedicijsko, skladiščno in pomorsko agencijsko dejavnost (Ur. l. RS št. 14/99)

Tarifni razred	Relativno razmerje	Znesek
I.	1,00	74.619
II.	1,10	82.081
III.	1,23	91.781
IV.	1,37	102.228
V.	1,55	115.659
VI.	1,85	138.045
VII.	2,10	156.700
VIII.	2,50	186.548
IX.	3,00	223.857

4. KP za cestni potniški promet (Ur. l. RS št. 32/98)

Tarifni razred	Relativno razmerje	Znesek
I. Enostavna dela	1,00	67.160
II. Manj zahtevna dela	1,10	73.876
– mazalec, pralec, vulkanizer, garderober	1,10	73.876
– sprevodnik	1,11	74.548
III. Srednja zahtevna dela	1,23	82.607
– administrativni manipulant	1,23	82.607
– pom. mehanik, električar, klepar, avtoličar	1,24	83.278
– voznik taksi vozila	1,26	84.622
IV. Zahtevna dela	1,37	92.009
– blagajnik	1,37	92.009
– KV vzdrževalci vozil	1,50	100.740
– voznik avtobusa	1,52	102.083
V. Bolj zahtevna dela	1,55	104.098
– informator na AP	1,55	104.098
– prometnik, prometni kontrolor	1,70	114.172
– razporednik, specialist vzdrževanih del	1,79	120.216
VI. Zelo zahtevna dela	1,85	124.246
VII. Visoko zahtevna dela	2,10	141.036
VIII. Najbolj zahtevna dela	2,50	167.900

5. KP za prevoz blaga v cestnem prometu (Ur. l. RS št. 67/99, 69/99)

Tarifni razred	Relativno razmerje	Znesek
I. Enostavna dela	1,00	66.835
II. Manj zahtevna dela	1,10	73.519
III. Srednje zahtevna dela	1,23	82.207
IV. Zahtevna dela	1,37	91.564
V. Bolj zahtevna dela	1,55	103.594
VI. Zelo zahtevna dela	1,85	123.645
VII. Visoko zahtevna dela	2,10	140.354
VIII. Najbolj zahtevna dela	2,50	167.088
IX. Izjemno pomembna, najbolj zahtevna dela	3,00	200.505

Tipično delovno mesto	TR	KTR	PR	KPR	IP v SIT
Enostavna dela					
– čiščenje delavniških prostorov	I.	1,00	I/1	1,05	70.177
– pranje vozil, mazanje, enostavna vzdrževalna dela, menjava pnevmatik, manipuliranje s tovorom	I.	1,00	I/2	1,10	73.519
Manj zahtevna dela					
– manj zahtevna vzdrževalna dela nekvalificiranih delavcev	II.	1,10	II/1	1,15	76.860
Srednje zahtevna dela					
– vodenje evidenc, vpisovanje podatkov	III.	1,23	III/1	1,23	82.207
– vzdrževalna dela priučenih delavcev, blagajniška opravila, enostavnejša obračunska opravila	III.	1,23	III/2	1,25	83.544

Zahtevna dela					
– vzdrževalna dela kvalificiranih delavcev, vodenje zahtevnejših evidenc, izdelava zahtevnejših obračunov	IV.	1,37	IV/1	1,45	96.911
– upravljanje vozila do 6.500 kg skupne mase na domačih relacijah	IV.	1,37	IV/2	1,85	123.645
– upravljanje vozila do 6.500 kg skupne mase na mednarodnih relacijah	IV.	1,37	IV/3	1,92	128.323
– upravljanje vozila nad 6.500 kg skupne mase na domačih relacijah	IV.	1,37	IV/4	2,00	133.670

Srednje zahtevna dela					
– upravljanje vozila nad 6.500 kg skupne mase na mednarodnih relacijah	IV.	1,37	IV/5	2,10	140.354

Bolj zahtevna dela					
– disponentska dela, prometniki, vodenje saldakontov, tajniška opravila	V.	1,55	V/1	1,75	116.961

Zelo zahtevna dela					
– vodenje manjšega zaključnega dela delovnega procesa (služba, referat)	VI.	1,85	VI/1	1,90	126.987
– vodenje zaključnega dela delovnega procesa srednjega obsega (oddelek)	VI.	1,85	VI/2	1,95	130.328
– vodenje zaključnega dela delovnega procesa večjega obsega (sektor)	VI.	1,85	VI/3	2,00	133.670

Visoko zahtevna dela					
– strokovna opravila v okviru znanih ciljev in nalog	VII.	2,10	VII/1	2,10	140.354
– strokovna opravila z manjšo stopnjo programiranosti dela	VII.	2,10	VII/2	2,10	140.354

Branko Mišič, strokovni sodelavec
Cvetka Gliha, sekretarka

V velenjskem Gostu podpisali podjetniško kolektivno pogodbo

Socialno partnerstvo daje podjetju moč in perspektivo

V podjetju Gost, največjem gostinskem podjetju v Velenju, so sredi decembra podpisali podjetniško kolektivno pogodbo, o čemer smo v Novi Delavski enotnosti že poročali. Pogajanja o podjetniški pogodbi so začeli, ker so bili marsikdaj v dvomu, katera kolektivna pogodba zanje velja. Po besedah predsednika sindikata gostinstva in turizma (SGiT) v podjetju **Ivana Vodoška** so s podjetniško kolektivno pogodbo nadgradili pravice delavcev iz stare kolektivne pogodbe za dejavnost gostinstva in turizma.

»V našem podjetju je zaposlenih okoli 150 delavcev. Podjetje je zrastle iz obrata družbene prehrane v nekdanjem Rudniku lignita Velenje. Podjetje Gost, ki je hčerinska družba Premogovnika Velenje, pa je nastalo na začetku devetdesetih let,« pojasnjuje **Ivan Vodošek**.

Danes se Gost ukvarja z gostinsko dejavnostjo, prehrano za delavce rudnika in s turistično dejavnostjo. Podjetje ima veliko restavracij in obratov. Med njimi so tudi obrat kuhinje v Premogovniku Velenje z okrepevalnicami, restavracija Klub, restavracija Je-

Drago Kutnjak:
Poslej ne bo več dvomov o tem, kakšne so pravice delavcev.

šnja leta, je bila v Velenju in naši regiji na ravni prejšnjih let. K nam zahajajo zlasti domači gosti, njihova kupna moč pa je v zadnjih letih precej upadla. Po drugi strani pa se je zmanjšalo tudi število zaposlenih v Premogovniku, hkrati s tem pa tudi število malic, ki jih v našem podjetju pripravljamo za rudarje in druge zaposlene. Vse to vpliva tudi na poslovanje našega podjetja.»

Čeprav se pogoji gospodarjenja zaostrejujejo, prejemajo delavci Gosta plače redno, prav tako pa so lani pravočasno dobili regres za letni dopust. Redno prejemajo tudi regres za malico in povračilo stroškov prevoza na delo in z dela. Kljub temu pa je v preteklosti v podjetju prihajalo do dvomov in razhajanj v zvezi s tem, katera kolektivna pogodba velja za delavce. Zato so se v podjetju odločili, da bodo sprejeli podjetniško kolektivno pogodbo.

»Pogajanja so bila zahtevna, vendar smo jih uspešno končali,« pravi Vodošek. »Delodajalec se je strinjal s tarifnimi razredi, ki smo jih predlagali. Zavedamo pa se, da plače v gostinstvu v Sloveniji niso visoke, zato smo morali tudi v našem podjetju ostati v razumnih mejah. Kljub temu pa bodo poslej plače nekoliko nad panožno kolektivno pogodbo za gostinsko dejavnost. V podjetniško kolektivno pogodbo smo prav tako zapisali druge pravice delavcev – tudi tiste, ki jih je delodajalec doslej spoštoval. Tako podjetniška kolektivna pogodba delavcem zagotavlja večjo ekonomsko in socialno varnost, upošteva pa tudi specifičnosti našega dela.« S podjetniško kolektivno pogodbo bodo poskušali rešiti tudi vprašanje presežnih ur, s katerimi imajo probleme v domala vseh gostinskih podjetjih pri nas. Dogovorili so se tudi, da bodo presežne ure za nazaj sanirali do aprila letos.

Zadovoljni delavci so tudi dobri delavci

»Doslej je bil kamen spotike v podjetju to, da se panožna kolektivna pogodba za gostinstvo in turizem ni dosledno izvajala,« dodaja sekretar v območni organizaciji ZSSS v Velenju **Andrej Kranjc**. Na to je verjetno vpli-

valo tudi dejstvo, da gre za hčerinsko podjetje Premogovnika Velenje, ki ima svojo panožno kolektivno pogodbo. »Tako so v podjetju enkrat upoštevali eno, drugič pa drugo kolektivno pogodbo. Delavci so se večkrat pritoževali, da podjetje spoštuje tisto kolektivno pogodbo, ki je v danem trenutku bolj ugodna zanj in manj za delavce. Zato smo se septembra 2000 dogovorili, da bomo pripravili podjetniško kolektivno pogodbo. Najbolj pomembno pa je, da se je ob pogajanjih o podjetniški kolektivni pogodbi začel v podjetju razvijati socialni dialog. Zato ure, ki so bile porabljene za pogajanja, niso bile izgubljene, temveč se bodo podjetju obrestovale, saj se je v njem razvilo čvrsto socialno partnerstvo, ki je zrastle na medsebojnem zaupanju.«

»Sindikat gostinstva in turizma v podjetju, v katerega je včlanjenih okoli 110 delavcev, zelo dobro in korektno sodeluje z direktorjem **Martinom Steinerjem**,« pravi Vodošek in Kutnjak. »Zaradi razvitega socialnega partnerstva bo naše podjetje še bolj močno in uspešno.« To pa je še kako pomembno, saj so pred podjetjem novi izzivi. V Gostu si namreč prizadevajo svojo dejavnost širiti preko meja mestne občine, nenehno pa se usposablja tudi za konkurenčni boj, ki postaja čedalje hujši. Dandanes morajo gostinsko-turistična podjetja nenehno izboljševati svojo ponudbo in izboljševati kakovost svojih storitev, to pa od delavcev terja dodatne napore. Veliko lažje jih zmorejo, če vlada med vodstvom in delavci

Ivan Vodošek:
Pogajanja o podjetniški kolektivni pogodbi, ki so trajala od septembra leta 2000, so se končala uspešno.

zero, hotel v Fiesi, bistro Arkada, bistro Oaza, vila Široko, Dom učencev s centrom srednjih šol, turistično rekreacijski center z Belo dvorano in turistična agencija Gost. Podjetje ima tudi apartmaje na morju in na Pohorju ter še nekatere objekte, odpira pa tudi restavracijo na Ravnah. Podjetje je tudi uveljavljen organizator večjih prireditvev v Velenju in regiji. Med takšne prireditve sodi tudi Noč ob jezeru, ki jo pripravijo vsako leto avgusta, srečanje upokojencev Slovenije, prireditve ob rudarskem prazniku 3. juliju in prazniku mestne občine. Gost je v 100-odstotni lasti Premogovnika Velenje, ki je v lasti države.

Uporabljali so dve kolektivni pogodbi

»Čeprav lanska sezona pri nas ni bila najboljša, opravlja naše podjetje svojo dejavnost zelo uspešno in posluje pozitivno,« pravi podpredsednik SGiT v podjetju **Drago Kutnjak**. »Medtem ko je bila leta 2001 turistična sezona v Sloveniji v celoti bolj ugodna kot prej-

Andrej Kranjc:
S pogajanj o podjetniški kolektivni pogodbi se je v Gostu razvilo pristo socialno partnerstvo.

zaupanje, ki je zasnovano na socialnem dialogu. Nenazadnje pa celo pogovor pravi, da je lahko dober delavec v gostinstvu samo tisti delavec, ki je zadovoljen in ki ima občutek ekonomske varnosti.

»Že vzpostavljeno socialno partnerstvo bi radi v podjetju še nadgradili, zato si želimo skleniti še sporazum o sodelovanju med vodstvom podjetja in sindikatom,« pravi Vodošek in Kutnjak. »Omeniti pa velja še to, da sta nam pri pripravi podjetniške kolektivne pogodbe, ki je za naše podjetje zelo pomembna, veliko pomagala sekretarka SGiT Slovenije **Karmen Leban** in sekretar v območni organizaciji ZSSS v Velenju **Andrej Kranjc**, pa tudi pravna služba ZSSS. Vsem se za pomoč zahvaljujemo.«

»Največje breme pogajanj pa je bilo vendarle na ramenih direktorja podjetja **Martina Steinerja** in vodstva SGiT v podjetju,« poudarja Kranjc. »Oni si prvi zaslužijo priznanje za opravljeno delo in vzpostavljeno socialno partnerstvo.«

T. K.

Stane Zupančič maratonec

Pred mesecem dni smo poročali o podvigu Staneta Zupančiča. V vsem letu se je kar 550-krat povzpел na Ajdovščino, 495 metrov visok vrh blizu Dola pri Ljubljani. Takrat je napovedal, da bo 21. decembra poskusil organizirati 24-urni maraton na ta vrh.

Kot je naznanil, je tudi naredil. Še prej pa je prijatelje pisno povabil k sodelovanju in jim za likof obljubil pečenega odojka in dovolj pijače.

Začel je v petek, 21. decembra, ob 12. uri in končal naslednji dan točno opoldne. Kot je povedal, mu je bilo najtežje prvi dan ob osmih zvečer. Ko je krizo prebrodil, je šlo lažje. V vpisnih knjigah na vrhu Ajdovščine in pri športnem centru Korant je bilo 27 njegovih vpisov. Poleg njegovih so bili tudi podpisi prijateljev in sodelavcev, skupaj smo jih našli nekaj manj kot 55. Podpisi so doka-

Po 24 urah je bil Stane videti le malo utrujen.

zovali, da tudi prek dolge noči v glavnem ni hodil sam, kar mu je verjetno olajšalo, da je vzdržal vseh 24 ur. Verjetno mu je pri vztrajnosti koristil tudi hud mraz, ki je tisto noč zajel doberšen del države.

Stanetu smo se pridružili šele na cilju in mu čestitali za vztrajnost in trdno voljo. Prijatelji, sodelavci in sosedje so mu izročili tudi več posebej za to priložnost izdelanih diplom. On pa je vse udeležence nagradil s posebno spominsko medaljo. Vsi skupaj smo mu tudi pomagali "uničiti" dva odojka, spečena v bližnji pekarni.

Čeprav se je med likofom pri Korantu pokazalo tudi zimsko sonce, se nismo zadržali prav dolgo. Prav hitro smo se odpravili vsak na svoje. Ko smo te dni Staneta vprašali, kako se je naspal in zdravil utrujene ude, nam ni vedel povedati nič posebnega. Za njim pa je prišlo vseh 24 ur hoje in več kot 6000 višinskih metrov.

Tistih dva kilograma in pol telesne teže, kolikor je izgubil med maratonom, si je povrnil že med prazniki.

Namerno pa ga nismo vprašali, kaj snuje za naslednji podvig.

F. K.

PRAVNA SVETOVALKA

Lučka Böhm, svetovalka predsedstva ZSSS

Delodajalec se mora o izjavi o varnosti posvetovati z delavci

Vprašanje: V javnem zavodu, v katerem je zaposleno večje število delavcev, so dvakrat neuspešno izpeljali volitve delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu. Volitve so bile neveljavne zato, ker se jih je udeležila manj kot polovica delavcev z aktivno volilno pravico. Volitve se v skladu z zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju smejo ponoviti najprej po šestih mesecih po neveljavnih volitvah. Delodajalec pa je moral v skladu z zakonom o varnosti in zdravju pri delu najkasneje do 31. 12. 2001 pripraviti izjavo o varnosti z oceno tveganja in se o njej pred njenim dokončnim sprejemom posvetovati z izvoljenim delavskim zaupnikom. Ali izjava o varnosti velja, če je bila sprejeta brez posvetovanja z delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu? Kakšne so pravne posledice neizvolitve delavskega zaupnika? Ali zadostuje, če delodajalec izpelje posvetovanje z vsemi reprezentativnimi sindikati pri delodajalcu?

Odgovor: Za pomoč pri odgovoru smo prosili ministrstvo za delo družino in socialne zadeve. V pisnem odgovoru, podpisala ga je državna sekretarka Nataša Belopavlovič, pripravila pa državna podsekretarka Tatjana

Petriček, je zapisano, da Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 56/1999 in 64/2001) v 28. členu določa, da mora delodajalec delavcem ali njihovim predstavnikom omogočiti, da sodelujejo pri obravnavi o vseh vprašanjih, ki zadevajo zagotavljanje varnega in zdravega dela, in sicer v skladu z zakonom o varnosti in zdravju pri delu in drugimi predpisi. Zakon med drugim določa, da se mora delodajalec posvetovati z delavci tudi o izjavi o varnosti. Če volitve delavskega zaupnika niso bile veljavne zaradi nezadostne udeležbe delavcev, bo moral delodajalec na drugačen način zagotoviti posvetovanje z delavci, da bi zadostil določbi 28. člena zakona. Z delavci se bo moral, na primer, posvetovati na zboru delavcev. Ker je tak način neracionalen, je zapisala državna sekretarka, bo delodajalec moral vzpodbuditi delavce, da izvolijo delavskega zaupnika, ki bo zastopal njihove soupravljalne pravice in obveznosti na področju varnosti in zdravja pri delu.

Iz pisnega tolmačenja državne sekretarke torej razberemo, da bo delodajalec inšpektorju za delo moral dokazati, da je izvedel posvetovanje o izjavi o varnosti. Če delavski zaupnik ni bil izvoljen, je treba posvetovanje z delavci izvesti na zboru delavcev. Opozarjamo, da zakon v 56. členu med drugim določa kazen najmanj 300.000 tolarjev za delodajalca in najmanj 50.000 tolarjev za odgovorno osebo delodajalca, če se s svetom delavcev (oziroma delavskim zaupnikom) ne posvetuje o izjavi o varnosti. Enaka kazen pa je za delodajalca, ki se s svetom delavcev oziroma delavskim zaupnikom ne posvetuje o vsakem ukrepu, ki lahko vpliva na varnost in zdravje pri delu, izbiri strokovnega delavca in pooblaščenega zdravnika ter o obveščanju delavcev o varnosti in zdravju pri delu. Sklepam torej, da se bo delodajalec tudi o teh vprašanjih z delavci moral posvetovati na zboru delavcev.

Lučka Böhm

SKEI – območna organizacija za Podravje

Vabi

na 8. državno prvenstvo v veleslalomu in teku na smučeh, ki bo 18. januarja na Snežnem stadionu pri Hotelu Habakuk pod Pohorjem.

Tekmovanje v veleslalomu se bo pričelo ob 9. uri, na progi za Zlato lisico. Tek na smučeh bo pri Hotelu Areh na Pohorju ob 12. uri. Razglasitev rezultatov bo ob 15,30 uri v montažni dvorani na Snežnem stadionu. Po njej bo še družabno srečanje.

Tekmovalke in tekmovalci v veleslalomu bodo razdeljeni v pet kategorij: do 25 let, do 35 let, do 45 let, do 50 let in nad 50 let. Tekačice in tekači pa bodo razdeljeni v tri kategorije, in sicer do 35 let, do 50 in nad 50 let.

Pravico do udeležbe imajo le člani SKEI. Tekmovanje bo po pravilih Smučarske zveze Slovenije. Tekmovanje bo posamično in ekipno.

Prijave zbira organizator – Območna organizacija SKEI za Podravje. Štartne številke bo organizator izžrebal 15. januarja.

Dodatne informacije v zvezi s prvenstvom daje sekretar območne organizacije SKEI, tel. 02/25-12-640, ali 041/797-767.

Za organizacijski odbor:

Albert Vodovnik,
predsednik SKEI, in
Edmund Ozimič,
sekretar SKEI za Podravje

Humoreska

»Fantje, srečno novo leto 2002! Velja za vse tiste, ki vas letos vidim prvič!« je pri malici v naši tovarniški menzi prvi dan po novoletnih praznikih dejal direktor. »Želim vam, da bi bi bilo za vas letošnje leto vsaj tako ali pa še bolj srečno kot lansko!«

»Gospod direktor, kaj pa je z vami? Ali ste postali humorist ali pa je z vami drugače kaj narobe?« je nejevoljno odvrnil skladiščnik Rudi.

»Zakaj sprašuješ?« je zanimalo direktorja.

»Samo humorist lahko trdi, da je bilo lansko leto za nas delavce srečno in zadovoljno!« je odvrnil Rudi.

»Kdor trdi, da bo šlo delavcem v tej deželi letos boljše kot lani, pa zagotovo ni pri ta pravi! Ali pa se dela norca iz nas, delavcev?«

»Rudi, ne bodi no tak pesimist! Nič ne rečem, da lani ni šlo vsem skupaj v naši tovarni težko, vendar pa nam tudi tako hudo ni bilo, da ne bi mogli vzdržati,« je smejaje odvrnil Vili. »Leto 2001 smo vsi preživel, ali ne?«

»Gospod direktor, lepo vas prosim, pojasnite mi, kaj dobrega in lepega je leto 2001 prineslo delavcem?« je vztrajal pri svojem Rudi. »Ali ste nam lani realno dvignili plače?«

»To ne,« je odgovoril direktor. »Vendar pa kljub temu lačen in žejen ni bil nihče, ki dela v tej tovarni, ali ne?«

»Gospod direktor, prosim, povejte, ali ste nam lani realno dvignili regres za letni dopust?« je vrtal naprej Rudi.

»Regresa za letni dopust v našem podjetju lani zares nismo dvignili, vendar pa smo kljub temu šli vsi na dopust!« je odgovoril direktor. »Sicer pa smo lani imeli celo dva tedna kolektivnega dopusta, zato je bil vsak delavec na dopustu najmanj 14 dni, ali ne?«

»Gospod direktor, povejte še to, ali se je lani v naši tovarni realno povečal regres za prehrano!« je ponovno povprašal Rudi.

»Na to vprašanje pa bom namesto direktorja odgovorila kar jaz!« je vzkliknila kuharica Špela. »Trdim, da se ni lani regres za malico v našem podjetju povečal niti za tolar, čeprav so cene živil rasle iz meseca v mesec. Zato sem morala od avgusta naprej vsak dan za malico kuhati ričet. Če se letos regres ne bo povečal, bom lahko za malico kuhala samo še razredčeni pasulj brez mesa!«

»Ste slišali, gospod direktor?« je pomenljivo povprašal Rudi. »Ali še vedno trdite, da je bilo leto 2001 za nas delavce srečno in uspešno!«

»Oh, Rudi, ne bodi no tak pesimist!« je zviška dejal direktor. »Fantje, saj vendar veste, da plača, regres in druge delavske pravice niso najpomembnejše. Denar ni vse na svetu! Sicer pa še ni nič zamujenega. Kar nam ni prineslo staro, nam še vedno lahko prinese novo leto, ali ne?«

»Hm, to, da nam bo novo leto nekaj prineslo, pa se lepo sliši,« se je v pogovor vključil rezkar Vili. »Ali lahko to vašo izjavo razumemo tako, da nam boste letos dvignili plače?«

»Oh, to pa ne!« je vzkliknil direktor. »Sami veste, v kakšnih likvidnostnih težavah je naša tovarna. Veseli bomo lahko, če bomo sploh redno dobivali plače.«

»Ali nam bo novo leto prineslo višji regres?« je zanimalo Vilija.

»Kje pa!« je kot iz topa izstrelil direktor. »Saj veste, da še za plače vsak mesec komaj zberemo sredstva!«

»Potem pa nam bo novo leto zagotovo prineslo vsaj višji regres za malico, ali ne!« je vzkliknila Špela.

»Špela, moram te razočarati,« je dejal direktor. »Žal denarja za povečanje regresa za malice v našem podjetju trenutno nimamo. Morda se bo dalo kaj narediti v letu 2003!«

»Zakaj pa ste nam potem zaželeli srečno novo leto?!« se je razburi-la Špela. »Očitno bomo imeli letos enake plače, enake regrese za letni dopust in enake regrese za malice kot leta 2001. Kaj nam je potem sploh prineslo leto 2002, česar že pred novim letom nismo imeli?«

»Hm, hm,« je zamomljal direktor. »Novo leto vam je prineslo – nov dopust! Poglejte, pred novim letom ni imel nihče niti dneva dopusta, danes pa imate vsi več kot 20 dni dopusta. To pa je tudi nekaj, ali ne?«

»Mogoče pa nam bo letošnje leto prineslo še nekaj?« je vzkliknila Špela.

»Le kaj?« smo povprašali vsi v en glas.

»Letos bo iztekel mandat staremu direktorju. Upajmo, da nam bo leto 2002 prineslo novega!«

Iz dnevnika delavca Jožeta**Kaj nam bo prineslo novo leto?**

Zaposleni so direktorju Splošne bolnišnice Maribor »izplačali« božičnico

V številnih podjetjih in zavodih v vsej Sloveniji so sindikati pred koncem leta pripravili za svoje člane in druge delavce prednovoletna družabna srečanja. Takšno srečanje so s skupnimi močmi organizirali tudi štirje sindikati Splošne bolnišnice v Mariboru, med njimi tudi sindikat zdravstva in socialnega skrbstva. Organizatorji srečanja, udeležilo se ga je okoli 400 delavcev, so v imenu 2475 zaposlenih direktorju bolnišnice Gregorju Pivcu »izplačali« božičnico. Vsak od 2475 zaposlenih je zanj prispeval po en tolar, zato je menda tehtala natančno 12,7 kilograma. Ker sodi bolnišnica med javne zavode, njen direktor delavcem ni mogel izplačati božičnice. Kljub temu pa je bilo razpoloženje na srečanju veselo, za kar sta poskrbela Korado in Brendy ter ansambel Hay iz Beltincev.

T. K.

Možatost

»Ali te je kaj strah smrti?« je vprašal sin očeta na smrtni postelji.

»Bejži no bejži! Če to prestanejo vse ženske, bom pa še jaz!«

Večerno britje

»Ker sem se zjutraj obril, se počutim sedaj deset let mlajšega,« je rekel v nedeljo dopoldne mož ženi.

»Odslej se boš bril zvečer!« je odločno dejala žena.

Odkritost

Mornar je prijateljici noči plačal s ponarejenimi markami. Ko sta se poslavljala, mu je postalo žal in ji je zaklical z ladje: »Marke so ponarejene!«

»Triper pa je originalen!«

Resnicoljubnost

»Dragi, zakaj z mano nisi več tak nežen kot pred poroko?«

»Ali si že videla koga, da bi tekal za avtobusom, če v njem že sedi?«

Srce

»Moje srce je že oddano, zato ti ga ne morem podariti!«

»Dobro! Potem pa srce zadrži, jaz pa se bom zadovoljil z vsem drugim!«

Remigij Noč – Remi 1931–2001

Remigija Noča – Remija je železarsko okolje na Jesenicah že zelo zgodaj trdno postavilo v svet realnosti. Za poklicno usmeritev si je izbral novinarstvo, veliko časa in sposobnosti je namenil tudi glasbi. Preizkusil se je v jeseniški železarni kot urednik njenega glasila *Železar*. Igral je v pihalnem orkestru na Jesenicah in ga vrsto let tudi vodil. Delal je v promocijski službi sistema Iskra, bil novinar na RTV Slovenija in pri Delavski enotnosti. Za različne časopise in revije je sestavljal križanke. Od leta 1991 do nedelje, 23. decembra 2001, ko nas je za vselej zapustil, je bil pri Sindikatu obrtnih delavcev Slovenije glavni in odgovorni urednik glasila *Delavec* v obrti in drobnem gospodarstvu. Čeravno ni sodil v krog ljudi, ki želijo biti vselej in za vsako ceno v ospredju, je bil kljub preudarni za držanosti izjemen prijatelj in sodelavec, v katerega delo in ustvarjalnost smo popolnoma zaupali.

Najbrž ni naključje, da se je odločil za poklic novinarja, saj je bil izredno socialno čuteč človek, ki je pogosto in zelo razpoznavno opozarjal, da bi naša družba morala biti socialno pravičnejša. Da je izpovedal svojo kritično presojo do obstoječih družbenih razmer, mu je omogočil prav

ta poklic. Najraje pa je zapisal kakšno obetavno novico, ki bi lahko bila vzor drugim. Če je le mogel, se je izognil pisanju o ljudeh, ki so se okoriščali na različne nečedne načine, največkrat na škodo delavcev. Menil je, da bistvo problema ni toliko pri posamezniku, ki mu je dano zlorabljati, kot v nesposobnosti in neučinkovitosti tistih (ne)odgovornih, običajno dobro plačanih družbenih dejavnikov, ki ne znajo ali pa tudi prepogosto zaradi različnih interesov zavestno ne želijo določenih zlorab preprečiti ali jih ustrezno rešiti.

Čeprav bomo pri delu prikrajšani za njegovo osebnostno in poklicno preudarnost, bogate delovne ter življenjske izkušnje, bomo, tako kot bi on, vzorno in po najboljših močeh nadaljevali uresničevanje zastavljenih ciljev. Naj bo naš spomin na Remija zajet v besedah: "Oče, hvala ti za vse," izrečenih ob bolečem slovesu v ožjem družinskem krogu hladnega dopoldneva, v petek, 28. decembra 2001, na Plečnikovih Žalah v Ljubljani. Žlahnost lepega in trajnega spomina na našega dragega prijatelja in sodelavca Remija naj nam bo močnejša od bolečine slovesa.

Martin Muršič

Razpis seminarja

Spremembe in dopolnitve Zakona o gospodarskih družbah in Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju

Seminar bo v torek, **5. februarja**, od 9.00 do 16.00 ure, v Domu sindikatov, Dalmatinova 4, Ljubljana, soba 16/I. Program priporočamo predsednikom in članom svetov delavcev, delavskim predstavnikom v nadzornih svetih ter sindikalnim zaupnikom v podjetjih in drugim predstavnikom sindikalnih organov. Pogoji za udeležbo na seminarju je članstvo v enem od sindikatov delavnosti, ki so združeni v Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije.

PROGRAM:

- delitev in združitve kapitalskih družb,
- vodenje poslovnih knjig,
- priprava, sestava in sprejem letnega poročila,
- objava letnih poročil,
- uporaba dobička in kritje izgube,
- pristojnosti skupščine in nadzornega sveta delniške družbe,
- sestava nadzornih svetov,
- spremenjene naloge sveta delavcev,
- imuniteta članov sveta delavcev v primeru prevzema.

Strokovni izvajalec: **Gregor Miklič**, izvršni sekretar v ZSSS

Prijave za seminar na izpolnjeni prijavnici pošljite na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Ljubljana, Dalmatinova 4, najkasneje do 29. januarja 2002.

Cena seminarja znaša 9500 tolarjev za posameznega udeleženca (v ceno je vključeno strokovno gradivo in osvežilni napitki ter DDV). Prijavnici za seminar je treba priložiti potrdilo o plačilu kotizacije.

Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zveze svobodnih sindikatov Slovenije št. 02222-0015182688. Na virmanu pod namen nakazila pripišite "Seminar, sklic na številko 37".

Odgovore na dodatna vprašanja v zvezi s tem seminarjem dobite pri Vandi Rešeta, tel. 01/43 41 238, faks: 01/23 17 298.

Vanda Rešeta, vodja izobraževanja pri ZSSS

PRIJAVNICA

za seminar Spremembe in dopolnitve ZGD in ZSDU, ki bo 5. februarja 2002 v Domu sindikatov, v Ljubljani, na Dalmatinovi 4

Ime in priimek:

Datum rojstva:

Izobrazba, stopnja izobrazbe:

Naslov doma:

Zaposlitev, naziv in naslov družbe:

– delovno mesto:

Točen naziv in naslov plačnika:

Davčna številka plačnika:

Naziv sindikata dejavnosti, katerega član ste:

Sindikalni zaupnik: DA NE

Druge funkcije v sindikatu (navedite):

Član sveta delavcev: DA NE

Delavski predstavnik v nadzornem svetu: DA NE

Telefonska št.: doma: v službi:

Žig in podpis odgovorne osebe:

V, dne

Opomba: Prosimo, da podatke izpolnite natančno in čitljivo, ker smo vam po zakonu o DDV dolžni izstaviti račun o plačilu kotizacije. Hvala za razumevanje.

